

Ustanovitelj: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V soboto, 8. novembra, so se v dvorani občinske skupščine Kranj zbrali na vsakoletno proslavo krvodajalci iz vse kranjske občine. Letos so razdelili 319 odlikovanj. Diplomi sta dobila Rado Carman iz Kranja in Aleš Zlate iz Vogelj. Zlate značke je prejelo 62 krvodajalcev, srebrne pa 253. Posebni diplomi republiškega odbora rdečega križa Slovenije sta dobila dijaški dom in pa gimnazija Kranj za uspehe v organiziranju krvodajalstva med dijaki. — Foto: F. Perdan

Električna kriza

Ponedeljkovo radijsko obvestilo, da slovenska distribucijska podjetja do nadaljnjega preklicujejo sklep o omejeni porabi električne energije, je vsem prineslo precejšnje olajšanje. Nesporna je torej ugotovitev, da nas je le zadnji, čeprav ne preveč izdaten dež, rešil najhujše katastrofe.

Zdaj bi še težko ocenjevali, kolikšno škodo je imelo gospodarstvo zaradi nedavnih omejenih porab. Vsekakor je res, da škoda, če jo je tako imenujemo, ni bila povsod enaka. Najbolj je bila vsekakor prizadeta težka industrija. In znano je, da sta železarni Store in Jesenice največ pripomogli, da ni preostala del lahke industrije omejenih omejitev bolj občutili. Pa tudi odklapanja širših področij široke potrošnje so pripomogla, da je proizvodnja v konicah kolikor toliko nemoteno potekala.

Eno k drugim torej lahko ugotovimo, da smo prvo električno krizo dokaj srečno prestali. Prvo zato, ker preklic o omejeni porabi ni dokončen. Trije vzroki nas namreč lahko povrnejo v položaj, ki bi bil po mnenju nekaterih

še kritičnejši od prejšnjega. To so nadaljevanje suhega vremena oziroma če ne bo že čez nekaj dni padlo vsaj nekaj desetnih milimetrov dežja, druga nesreča, ki nas lahko doleti, je morebitna okvara na eni od termo ali hidroelektrarn in tretja, če dobavitelji iz tujine zmanjšajo izvoz električne energije v našo državo.

Če bi se torej električna kriza ponovila, bi bilo prav, da bi nam bil pravkaršnji težak položaj temeljita šola. Zakaj? Ob nedavnih omejitvah električne energije niso bila ravno redka podjetja, ki niso upoštevala dogovorov o zmanjšani uporabi. Bili so tudi primeri, ko so odgovorni posamezniki v podjetjih izjavili: »Če bo že prišlo do razpada energetskega sistema, bomo fakrat prav toliko na škodi, kot če danes omejimo porabo. Zato porabe električne energije ne bomo zmanjšali.«

Na srečo se sedaj to ni zgodilo. Velja pa za prihodnje, da bi ob podobnih krizah bili prav oni tisti, ki bi bili najbolj odgovorni za težave, ki si jih pravzaprav niti ne znamo predstavljati.

A. Z.

**Naročniki —
izžrebanci
Glasa ne po-
zabite na
sobotni izlet**

Ameriški finančni strokovnjak na Gorenjskem

Kranj, Bled, 11. novembra — Po dopoldanskih pogovorih s predstavniki Kreditne banke in hranilnice Ljubljana je nekaj po 10. uri dopolne obiskal kranjsko Iskro gospod Anthony Solomon, ameriški finančni strokovnjak in bodoči predsednik Mednarodne investicijske družbe (korporacije) za Ju-

goslavijo. Po ogledu tovarne in filmov o podjetju Iskra se je s predstavniki podjetja odpeljal na Bled. Popoldne se je na Bledu pogovarjal z direktorji Iskre, Save in Elana ter predstavniki jeseniške železarne. Srečal pa se je tudi s predsedniki jeseniške, kranjske in radovljiške skupščine.

Razstava in prodaja pohištva

v Delavskem domu v Kranju
od 12.—23. novembra 1969

Vabimo vas na ogled prvovrstnih izdelkov
tovarni pohištva:

- MEBLO — Nova Gorica
- MARLES — Maribor
- BREST — Cerkljica
- STIL — Koper
- JAVOR — Pivka
- POHISTVENA INDUSTRIJA — Idrija
- MOBILIA — Osijek
- IZTOK — Miren pri Novi Gorici
- 8. OKTOBAR — Bečeje
- GARANT — Polzela
- NOVA OPREMA — Slovenj Gradec
- TAPO — Ljubljana
- DRVNO INDUSTRIJSKI KOMBINAT — Otočac in drugih

Bogata izbira spalnic, dnevnih sob, kuhinjske opreme, kavčev, foteljev, stolov, kotnih klopi, kuhinjskih miz in raznovrstne druge stano-
vanjske opreme.

**ODOBRAVAMO POTROŠNIŠKA
POSOJILA
BREZPLAČNA MONTAŽA
DOSTAVA NA DOM
KONKURENČNE CENE**

Za obisk in nakup se priporoča

KOKRA — DEKOR, Kranj, Koroška 35

Jesen in zima na naših cestah

Zadnji čas za obvezno opremo vozil

Zadnji pregled gum, ki ga je izvedla postaja prometne milice v Kranju, ni bil tako porazen kot lanski. Miličniki so pregledali 1225 motornih vozil. Od tega je imelo izrabljene gume, to je prerez je bil manjši od enega milimetra, 125 motornih vozil. Polovica lastnikov motornih vozil z izrabljenimi gumami je

takoj zamenjalo izrabljene gume z novimi, druga polovica — med njimi so predvsem vozila gospodarskih organizacij — pa tega v določenem roku niso storila, tako da so jih morali prijaviti sodniku za prekrške.

Čeprav je imelo le kakih deset odstotkov pregledanih motornih vozil izrabljene gume, to še ne pomeni, da se vsi vozniki zavedajo nevarne vožnje s takimi gumami. Po vsej verjetnosti se bodo zato delavci milice odločili še za en pregled gum.

Čeprav so na primer gume na motornem vozilu v redu, to še ne pomeni, da bo lahko voznik brez nezgode »preživeti« jesen in zimo, ki sta za voznike motornih vozil kaj neprijetna. Pred kratkim je izšel v 56.000 izvodih letak, ki so ga založile komisije za

(Nadalj. na 16. str.)

Zdravstvu se obeta težavnejše leto

Po znanem priporočilu republiških organov, naj bi v prihodnjem letu ne obremenjevali več gospodarstva, to je, da bo ostala prispevna stopnja za zdravstvo v Sloveniji enaka kot letos — 5,2 odstotka — se v prihodnjem letu obeta zdravstveni službi na Gorenjskem vsekakor težji položaj. Vsaj tako je izzvenelo področno posvetovanje o financiranju zdravstva, ki so se ga poleg predstavnikov zdravstvene službe na Gorenjskem, predstavnikov občin in drugih udeležili predstavniki slovenskih sindikatov ter predstavnik izvršnega sveta Slovenije Vinko Hafner.

Po predvidevanjih naj bi osebni dohodki na Gorenjskem v prihodnjem letu narasli za 11 odstotkov, prav toliko pa naj bi se povečali tudi dohodki sklada zdravstvenega zavarovanja. Vendar pa so predstavniki gorenjskih občin menili, da so taka,

predvidevanja preoptimistična. Če upoštevamo še, da je plan izdatkov sklada zdravstvenega zavarovanja za drugo leto tudi večji kot za desetino, potem se po letošnjem uspešnem poslovanju sklada spet obeta izguba.

Zdravstveni delavci bodo torej v skrajni nujni prisiljeni delati z denarjem, ki bo prihodnje leto na razpolago. Nedvomno bo na njihovih ramenih odgovornost ne zmanjšati nivo zdravstvenega standarda kljub stanju, v katerem so že dve, tri leta. Osební dohodki v zdravstvu namreč stagnirajo že dve leti in občutno zaostajajo za dohodki v gospodarstvu, razen tega pa bodo morali odložiti tudi načrte za obnovo že zastarele opreme. Ob vsem tem so nekateri zdravstveni delavci izrazili resno zaskrbljenost za bodoče stanje v zdravstvu glede nove opreme in glede na to, da nekaterih oblik zdravstvenega

varstva še sploh nimamo, sedanje otroško varstvo na primer je slabo in podobno. Za delno izboljšanje v zdravstvu bodo predvidoma morale občinske skupščine svoj prispevek zdravstvu za preventivno povišati od sedanjih poprečnih 4 din na prebivalca vsaj na 6 din.

Na posvetovanju smo slišali še en predlog, ki so ga z zadovoljstvom sprejeli posební zdravstveni delavci: v prihodnjem letu naj bi vsaj delno prešli na plačevanje po storitvah, ostali denar pa bi dodelili kot do sedaj — pavšalno. L. M.

Razprava o SZDL danes

Izvršni odbor republiške konference SZDL je v petek razpravljal o SZDL danes. Gradivo je bilo že spomladi poslano vsem organizacijam v razpravo, zdaj pa bodo poslali v razpravo prečiščeno besedilo, ki naj ne bi bil samo predmet razprave občinskih in krajevnih organizacij socialistične zveze, temveč tudi drugih družbenopolitičnih organizacij in institucij. Dosedanja javna razprava je potrdila, da se v socialistični zvezi vedno bolj uveljavlja občan. Socialistična zveza delovnih ljudi Slovenije postaja čedalje pomembnejša povezovalka težnej ljudi, skupin, težnej družbenopolitičnih skupnosti, področij in narodne skupnosti, je zapisano v gradivu.

V dosedanji razpravi je bilo največ pripomb, da je gradivo preveč načelno, pretežno. Nekateri menijo, naj bi iz gradiva izločili vse tujke in jih zamenjali z domačimi izrazi.

V javni razpravi, ki bo trajala vse do konca decembra, naj se ne bi izrekli samo za ali proti, tem več naj bi vsaka organizacija, institucija, posameznik skušal najti v njej svoje mesto za dejavnost v okviru socialistične zveze. Le tako bomo oblikovali socialistično zvezo in našli v njej svoje mesto in naloge.

J. Vidic

Boroveljčani v Tržiču

V Tržiču bo v soboto, 15. novembra, zvečer prireditev v okviru medmestnega sodelovanja med Tržičem in Borovljami. Prireditev, ki so jo imenovali Boroveljski večer, bo v Cankarjevem domu. Nastopili bodo instrumentalni kvintet Rosental, pevski zbor Stahloklang, razen tega pa bodo predstavili Boroveljčani svoje mesto tudi v sliki. L. M.

Sindikati v prometu se premalo povezujemo

To je ena pomembnejših ugotovitev na delovni konferenci sindikalne organizacije v turistično prometnem podjetju Creina v Kranju. V skrbno pripravljenem poročilu za konferenco se je pokazalo, da je sindikat v tej delovni organizaciji uspešno deloval na različnih področjih. Ugotovili pa so, da je na področju prometa oziroma dejavnosti, kot jo ima to podjetje, na Gorenjskem pa tudi v Sloveniji prevelika razdrobljenost, ki jo potem najbolj občutijo posamezni vozniki in celotni kolektiv zaradi drobljenja sredstev. Zato so predlagali, da bi tako na občnem zboru sindikata prometa in zvez, kakor na ustanovnem občnem zboru tega strokovnega sindikata za področje Gorenjske morali predvsem načeti ta vprašanja in jih vnesti v nadaljnji delovni program. Na delovni konferenci so razen izvolitve delegatov za občni zbor občinskega sindikalnega sveta sprejeli tudi delovni program sindikalne organizacije za prihodnje leto. Iz programa je razvidno, da se bo sindikat oziroma njegovo vodstvo v Creini tudi v prihodnje zavzemalo za reševanje vseh pomembnih vprašanj, ki zadevajo zaposlene — člane sindikata — v podjetju. A. Z.

MEDVODE — V počastitev 25-letnice smrti narodnega heroja Franca Rozmana-Staneta je bila v nedeljo (9. novembra), pred spomenikom padlih borcev v Pirničah žalna komemoracija. Številnim občanom in borcem je o življenju narodnega heroja Staneta govoril generalpodpolkovnik Stante Peter-Skala. V programu so sodelovali recitatorji in pevci osnovnih šol, invalidski pevski zbor iz Ljubljane, pihalna godba iz Medvoda, igralec Janez Rohaček, gojenci strokovne šole za NZ iz Tacna in vojak garnizije Sentvid.

Delegacije zveze združenj borcev NOV pa so položile vence k spomeniku, na grobnico narodnih herojev v Ljubljani in k Stanetovi rojstni hiši. F. Rozman

Vsebinska — odsev konferenc organizacij ZK

Po vseh gorenjskih občinah so te dni priprave na seje občinskih konferenc ZK, ki bodo novembra oziroma decembra letos. Kot ena od priprav pa v vseh občinah potekajo konference organizacij ZK v delovnih organizacijah in na terenu. Na njih razpravljajo predvsem o stališčih osme seje zveze komunistov in o stališčih predsedstva zveze komunistov Jugoslavije. Vendar pa so ta stališča in nekateri drugi dokumenti le okvir za razpravo o notranjih problemih in odnosih organizacij ZK. Razen tega pa na teh konferencah volijo tudi člane občinskih konferenc zveze komunistov.

V Škofji Loki bo jutri (če-

trtek) še zadnja, 10. seja občinske konference v starem sestavu. Že sedaj pa lahko napovemo, da bo vsebinska bodočih sej občinskih konferenc predvsem odsev razprav na konferencah organizacij ZK v delovnih organizacijah in na terenu. Pričakovati, da bodo na sejah razpravljali o že sprejetih stališčih republiških in zveznih organov zveze komunistov, bi bilo namreč nesmiselno. Tako se povsod pripravljajo, da bi v okviru sprejetih stališč pregledali in ocenili položaj v občini oziroma v organizacijah ZK. Te ugotovitve bodo potem rabile kot naloga zveze komunistov oziroma članov v prihodnje. A. Z.

Živahna dejavnost SZDL

Med družbenopolitičnimi organizacijami v kranjski občini bo ta teden prav gotovo najbolj živahna dejavnost občinske konference SZDL oziroma njenih organov. Tako se je v ponedeljek sestala komisija za proslavo pri občinski konferenci SZDL, ki je razpravljala o programu proslavljanja 29. novembra. Včeraj (torek) so predstavniki SZDL in zveze kulturno-prosvetnih organizacij razpravljali o ustanovitvi kulturne skupnosti. Na seji so govorili o stališčih nedavnih javnih razprav v občini, o problemih in virih financiranja ter o kadrovskih vprašanjih. Popoldne pa se je sestel odbor konference za družbeno aktivnost žensk, kjer so govorili o delovnem programu odbora.

Za danes (sreda) popoldne pa sta občinska konferenca SZDL in občinski svet ljudske tehnike v Kranju sklicala posvet o vlogi in nalogah ljudske tehnike.

Jutri dopoldne bosta SZDL in svet za obrt pri kranjski občinski skupščini razpravljala o nekaterih vprašanjih obrti v občini, za popoldne pa je sklicana prva seja sekretariata sekcije za komunalni sistem pri občinski konferenci SZDL. Na tej seji bodo razpravljali o delovnem programu sekcije in o posvetovanju o problematiki krajevne samouprave. Za petek dopoldne pa je sklicana še seja regionalnega kluba poslancev za Gorenjsko. Razpravljali bodo o osnutku programa regionalnega kluba poslancev, o nekaterih izhodiščih za sestavo resolucije o osnovah ekonomske politike v prihodnjem letu in o stališčih oziroma vprašanjih v zvezi z gospodarjenjem z gozdovi. A. Z.

GORENJSKA

ŽELITE ZASTONJ

OSEBNA AVTOMOBILA FIAT 850

ali eno od 200 nagrad

POTEM VARCUJTE PRI

GORENJSKI KREDITNI BANKI

ki razpisuje stalna nagradna žrebanja lastnikov:

- VEZANIH HRANILNIH VLOG
- DEVIZNIH RACUNOV
- IN VARČEVALCEV (ZA STANOVANJE)

POGOJ: vloga 1000 din

vezana na odpovedni rok dveh let

ali vloga 2000 din

vezana na odpovedni rok enega leta, oziroma varčevanje od dveh let dalje za stanovanjske varčevalce.

Prvo žrebanje je bilo

13. avgusta 1969 v Tržiču.

Drugo žrebanje bo

11. februarja 1970 v Kranju.

BLD — JESENICE — KRANJ — TRŽIČ
— RADOVLJICA — SK. LOKA

gko

KREDITNA
BANKA

**ZDRUŽENO PODJETJE
»TRANSTURIST«
SKOFJA LOKA**

objavlja

naslednja prosta delovna mesta:

1. **PRAVNIKA** — delo v pravni službi,
2. **VODJE FINANČNO ANALITSKEGA ODDELKA** in
3. **VODJE ORGANIZACIJSKO TEHNIČNEGA ODDELKA** — za delo v direkciji hotelirstva
4. **OBRATOVODJE ZICNIC** v izgradnji na Starem vrhu

Pogoji:

Pod točko 1 diplomirani pravnik

Pod točko 2 višja izobrazba ter vsaj 10 let prakse v finančni stroki,

Pod točko 3 visoka strokovna izobrazba in organizacijska sposobnost z 10-letno prakso ter znanjem tujega jezika,

Pod točko 4 VK delavec kovinske stroke.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba do vključno 27. 11. 1969.

Center za rehabilitacijo in varstvo slepih Slovenije,
Skofja Loka

razpisuje

zaradi poteka štiriletnega roka po prvem odstavku 33. člena temeljnega zakona o delovnih razmerjih

DELOVNO MESTO SEKRETERJA.

Za razpisano delovno mesto se poleg splošnih zahtevajo še naslednji posebni pogoji:

1. pravna ali ekonomska fakulteta I. stopnje in 3 leta prakse, ali ekonomska srednja šola in 5 let prakse ali popolna srednja šola in 8 let prakse
2. da zoper kandidata ni uveden preiskovalni postopek
3. da kandidat ni obsojen za kazniva dejanja, ki so naštet v 55. členu temeljnega zakona o podjetjih in v 43. členu temeljnega zakona o zavodih.

Poleg vloge s kratkim življenjepisom mora kandidat predložiti dokazilo o strokovni izobrazbi, o dosednji zaposlitvi v obliki izpiska iz delovne knjižice, potrdilo o nekaznovanju, potrdilo, da ni v kazenskem postopku, navede pa naj tudi čas, ko bi lahko nastopil delo.

Kandidati naj vložijo prijave v roku 15 dni od objave tega razpisa. Na ovitku naj bo oznaka »Za razpisno komisijo«. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 20 dneh od izteka razpisnega roka. Stanovanje ni na voljo.

NOVO

**V ELITA KRANJ,
V POSLOVALNICI MAJA,
PRESERNOVA 11:**

ženski moher puloverji
v osmih barvah,
ženski in moški puloverji,
šetland.

ZNIŽANO

**V POSLOVALNICI MAJA,
PRESERNOVA 11:**

ženski in moški elastični puliji
od 39 din dalje.

Brezobvezno vas vabimo na ogled velike zaloge pletenin, perila, ženskih bluz, rokavic, rut in ostalega drobnega tekstilnega blaga po najnižjih in konkurenčnih cenah v poslovalnici MAJA, Kranj, Prešernova 11.

**Elita
Kranj**

Ločiti slabe in dobre gozdove

Ocena javne razprave o gospodarjenju z gozdovi, ki se je pretekli mesec končala tudi v jesiški občini, je pozitivna, saj so lastniki gozdov in drugi, ki so sodelovali v razpravi, zastopali realna stališča, takšna, kakršna je predlagal tudi republiški izvršni svet. Poudarili so, naj se politika gospodarjenja z gozdovi uskladi z interesi družbe, kar je obenem tudi znamenje, da je udeležencem razprave dosedanja problematika gospodarjenja z gozdovi dobro poznana. Večina udeležencev razprave je menila, da je prosta prodaja lesa perspektiva le za nekatere, za večino pa bi bila udarec. Nekateri so res pričakovali, da bo razprava krenila v nasprotno smer, vendar se ta predvidevanja niso uresničila.

Ko so na razpravah obravnavali problem financiranja enostavne in razširjene reprodukcije v gozdovih, so udeleženci predlagali, naj bi se slabi in neperspektivni gozdovi izločili iz novega zakona o gospodarjenju z gozdovi. S tem bi odpadla bojazen, da bi se sredstva za razširjeno reprodukcijo zlivala tudi v področja, kjer gozdarstvo nima prihodnosti niti ob največjih vlaganjih. Odpadle bi nerentabilne investicije, v zakonu predpisana gozdarska in nadzorniška služba, kar bi gozdnim gospodarstvom znižalo režijske stroške. V novih predpisih je treba natančno določiti način zbiranja in trošenja sredstev za razširjeno reprodukcijo. Gozdovi so bogastvo celote družbe, zato naj bi v sklad za razširjeno reprodukcijo vlagala tudi lesno-predelovalna podjetja, v skrajnem primeru pa celotno gospodarstvo.

Polovica gozdov, s katerimi upravlja GG, je last zasebnih kmetov, ki pa imajo v samoupravnih organih gozdarskih organizacij premalo besede. V primeru odločanja o ceni lesa pa to ugotovitev lahko posplošimo na samoupravne organe Gozdnih gospodarstev, saj je cena še vedno preveč odvisna od povpraševanja na trgu. Prav tu

bi morali imeti samoupravni organi večji vpliv.

Udeleženci javne razprave

so zagovarjali sprostitev trgovine z lesom, vendar ne do take mere, da bi se na trgu pojavila anarhija. Prodaja mora biti organizirana. Les naj še vedno odkupujejo Gozdna gospodarstva, le-ta pa naj bi ga prodajala najboljšemu ponudniku!

O zakonodaji, ki naj bi urejala gospodarjenje z gozdovi, je imela razprava v jesiški občini naslednje mnenje: zveza naj sprejme načelna določila, podrobnosti pa naj urejujejo republiški zakoni.

J. Košnjek

Pred razpletom

Vse kaže, da se bo nič kaj prijetna zadeva glede cen mesa, mleka in sladkorja, ki je Tržičane razburjala ves pretekli teden ali dva, uredila po 15. novembru. Odborniki

bodo na seji občinske skupščine skušali najti rešitev, kako ugoditi zahtevam po zvišanju cen, ne da bi bill — vsaj tako kot je bilo nekaj dni z mesom — prizadeti potrošniki.

L. M.

O sanaciji tovarne Runo

V četrtek se bodo v Tržiču zbrali predstavniki tovarne Sava in tovarne Runo, da se bodo dokončno odločili o načinu sanacije tovarne. Se stanku bosta prisostvovala

tudi predsednika občinskih skupščin Tržiča in Kranja, vabili pa so tudi direktorja gorenjske kreditne banke ter člana republiškega izvršnega sveta Rina Simonettija.

L. M.

Pred združitvijo blejskih hotelov

V ponedeljek je bila na Bledu skupna seja delavskih svetov hotelov Toplice, Jelovica, Krim in Lovca. Na seji so v živahni razpravi ugotovili, da bi bila le enotna oziroma večja gostinska organizacija lahko deloma kos nekaterim investicijam za hitrejši turistični razvoj Blede. Zato so se sporazumeli, in imenovali komisijo, ki bo

pripravila osnutek statuta novega podjetja, v katerem bi bili združeni omenjeni štirje hoteli. Predvideno je, da bi bil referendum o združitvi že letos in da bi novo podjetje začelo poslovati že s 1. januarjem. Na seji so tudi menili, da bi šolo v hotelu Krim morali izvesti iz te združitve in jo preimenovali v samostojen zavod.

A. Z.

Na Češnjici v Selški dolini gradi Petrol novo bencinsko črpalko, ki bo v primeru lepega vremena končana do dneva republike, 29. novembra. Izvajalec gradbenih del je SGP Tehnik iz Skofje Loke. — Foto: F. Perdan

Težko breme napak v preteklosti

V tržiški kmetijski zadrugi računajo, da bodo letošnje poslovno leto končali brez izgube

Tržiška kmetijska zadruga je pred letom zašla v težave. Posledica tega je bila prisilna uprava, ki jo je tržiška občinska skupščina uvedla na začetku novembra lani. Novega vodstvu zadruga je uspelo, da so ustanovo v enem letu vsaj za silo izkopal iz težav ter nadoknadili tisto, kar je bilo v preteklosti zamujeno. Dokaz za to je ugotovitev, da bodo letošnje poslovno leto kljub pomanjkljivostim v preteklosti končali brez izgube. To je obenem tudi rešitev pred likvidacijo.

Zadruga obsega področje tržiške občine, na katerem je okrog 300 kmetov, od teh jih je 50 v kooperacijskem odnosu z zadrugo. Kooperacijske pogodbe se v večini nanašajo na pridelovanje in odkup zelenjave ter proizvodnjo in prodajo mleka. Le redki so tisti kmetje, ki v kooperaciji redijo pitano živino. Za to je več vzrokov. Področje tržiške zadruga je živinorejsko ekstenzivno. Vzreja živine ni velika in tudi mleka je manj. Včasih so v zadružnih zbiralnicah zbrali toliko mleka, da so pokrili 30 odstotkov tržiške potrebe, sedaj pa komaj 10. V občini sta dve zbiralnici, v Kovorju in v Križah, ki ne ustrezata predpisom o urejenosti zbiralnic. Posebno po 1. aprilu letos, ko bodo za-

čeli veljati novi, še bolj ostri predpisi o opremljenosti zbiralnic. Stroški za zahtevano opremo ene zbiralnice znašajo skoraj 30.000 dinarjev, ki bi jih zadruga iz svojih stroškov le stežka pokrila.

Da bi povečali proizvodnjo mleka, je vodstvo zadruga sklenilo v zimskem času organizirati posebna predavanja o sodobni živinoreji in proizvodnji mleka. Obiskali bodo tudi vse kmete in jih seznanili z dosežki na tem področju doma in v svetu. Pri tem jim bodo pomagali strokovnjaki, ki jih na Gorenjskem ni malo.

Pridelek, ki je zadrugi omogočil, da bodo letošnje leto končali brez izgub in se s tem rešili likvidacije, je zelenjava, za katero so na področju tržiške kmetijske zadruga izredni klimatski pogoji in tudi kmetje imajo z gojenjem tega pridelka že precej izkušenj. Letos so jo od kmetov odkupili za 35 odstotkov več kakor lani, nekaj pa so jo pridelali na svojih površinah. Drugo leto jo bodo še več, saj so pogodbe s kmeti kooperanti že sklenjene, prav tako tudi s trgovskimi podjetji.

Zadruga ima okrog 90 hektarjev lastnih njivskih površin. Razen zelenjave pridelujejo še ribez, pivovarniški ječmen, katerega so zaradi

kvalitete prodali po ugodni ceni laški pivovarni, pšenico in krompir. V prostorih bivše vojašnice v Križah pitajo tudi piščance za agrokombinat Emona v Ljubljani. Letos so jih vzgajali in prodali veliko več kot lani, tako da pri tem »artiklu« ne bo izgube. Pridelek krompirja je bil srednje dober, saj se na izčrpanih in zatravljenih njivskih površinah pridelati več ni dalo.

Edino področje, kjer se bo poslovno leto tržiške kmetijske zadruga končalo z izgubo, so planine. Imajo jih sedem: na pobočju Košute, na Javorniku in Korošici. Ob tridesetletnem obračunu so zabeležili 17.000 dinarjev izgube zaradi visokih stroškov vzdrževanja planin in objektov na njih ter nizkih pristojbin kmetov, ki pasejo živino v teh planinah. Skušali bodo najti ustrezne rešitve, približne takšne, za kakršne so se odločile sosednje občine: s planinami naj upravljajo vaški sveti kmetov, ki planine uporabljajo. Vedo pa, da takšen predlog pri prizadejih kmetih ne bi našel ugodnega odmeva. Izdelani so že ureditveni načrti za planine in gozdove, ki spadajo v njihov sklop. Seveda so bili vezani s precejšnjimi denarnimi izdatki.

Kmetijska zadruga v Tržiču se je izkopal iz težav kljub nelep dediščini iz preteklosti, dolgovom in sporom. V enem letu trdega dela pa se seveda ne da popraviti vsega.

J. Košnjek

Kmetijski nasveti

Zaostajanje molznosti

Ponekod v kmetijsko razvitih deželah računajo, da je reja krave-molznice donosna le, če ima najmanj 4.000 litrov mleka na leto in če da vsako leto po enega teleta. Koliko je pri nas še krav, ki dosegajo mnogo manjšo mlečnost? Vzroki za to so razen v pomanjkljivi izbiri primernih pasem in donosnih živali tudi v zunanjih okoliščinah: od nepravilnega krmljenja pa do površne molže, najbolj zahtevnega opravila v hlevu.

● **Velja pravilo:** čimvečja molznost — temvečja donosnost. Žival porabi približno enako količino vzdrževalne krme, rejskega dela in nekaterih drugih izdatkov, ne glede na to, če ima malo ali veliko mleka. Rejci vedo, da ima žival največ mleka nekako mesec dni po telitvi in da je treba narediti vse, da bi visoko mlečnost žival tudi zadržala. Govorimo o mlečni vztrajnosti, ki je odvisna od lastnosti živali, še bolj pa od krmljenja in zdravstvenega varstva. Prav pogubno je vplivalo na mlečnost v marsikaterem družbenem hlevu vnetje vimena (mastitis), zaradi katerega je mlečnost nagloma padala.

Ker je mnogih obolenj kriva nestrokovno opravljena strojna molža, še nekaj besed o tem. Zagotovo je, da bo vsled vse dražje delovne sile tehnično vse bolj popoln molzni stroj zamenjal roke tudi v kmečki rejji, pa četudi ima stroj nekatere pomanjkljivosti. Bolje bi bilo reči, da imajo pomanjkljivosti ljudje, ker premorejo premalo znanja in so premalo vestni pri delu.

● **Prav zaradi nepravilne molže se mlečnost lahko zmanjša celo za tretjino in še več.** Neizurjeni molzači, ki ne upoštevajo, da traja izločanje mleka le nekaj minut (6–7), puščajo sesalne gume predolgo na seskih vimenu in s tem izžvejo vnetja. To je celo bolj nevarno, kot puščanje mleka v vimenu, ki je razen nehigiene v hlevu eden izmed pomembnih povzročiteljev mastitisa.

Morda ni prav nič preveč pri tem delu — molži in oskrbi molznice ponoviti, da je človekovo znanje ter njegov odnos do živali odločilnejša pomena od same tehnike. Tudi najboljše stroji lahko v rokah neustreznega človeka naredijo več škode kot koristi, saj delajo z živimi bitji in ne mrtvimi stvarmi.

Rudnine in lizavost goveda

Rudnin ne potrebuje organizem kot neposreden vir energije, vendar so za normalno presnovo osnovnega pomena in njihovo pomanjkanje lahko bistveno zmanjša proizvodnjo ali pa celo privede do težkih bolezenskih stanj.

V živem organizmu je vsaj 29 elementov. Glede na to, ali potrebuje organizem večjo količino določenega elementa, govorimo o makroelementu (kalcij, magnezij, natrij, kalij, fosfor, žveplo, klor in železo), rudnine, ki jih potrebuje organizem le v zelo majhnih količinah ali sledovih, pa imenujemo mikroelementi ali sledovne rudnine (baker, kobalt, mangan, cink in jod). Vloga teh snovi je v organizmu praviloma mnogostranska, vendar pa so soli kalcija in fosforja potrebne predvsem za izgradnjo okostja in zob, natrij, kalij in klor pri uravnavanju osmotskega tlaka in pri umerjanju acidobazičnega ravnotežja telesnih tekočin, medtem ko so soli kalcija, kalija, magnezija in natrija potrebne tudi za normalno vzdržljivost in ritmično srca, gladke in skletne mišičnine ter živčevja itn. Pomanjkanje železa pa vodi v slabokrvnost.

Organizem potrebuje rudnine predvsem v času intenzivne rasti, v gravidnosti in v laktaciji, tj. v kritičnih obdobjih živinoreje. Do pomanjkanja rudnin pride največkrat konec zime in v zgodnji pomladi, ko je krma revna tudi z vitamini. Na pomanjkanje omenjenih snovi reagira organizem lahko v nekaterih primerih specifično in zbolji za določeno boleznijo, lahko pa so bolezenska znamenja manj značilna in so bolj splošna, kažejo pa se v neješčnosti (ob eventualnem pohlepem lizanju raznih predmetov), apatičnosti, v padu produkcije (zaostajanje v rasti, padec mlečnosti) in reproduktivnih sposobnosti. Razmeroma pogosto zbolijo krave visoko proizvodnih kvalit, z znaki bolezenskega pohlepa po različnih sno-

veh, za katere se zdrave in ustrezno krmljene živali ne zmenijo.

Pojav imenujemo lizavost ali alotriofagija, eden najpogostejših vzrokov lizavosti pa je pomanjkanje natrija, ki je sicer v organizmu v ravnotežju s kalijem. Dejstvo, da je mineralna sestava krme na Slovenskem zelo revna glede na natrij (je pa v njej obilo kalija), nas sili na razmišljanje o tem problemu. Odvečni kalij se namreč izloča iz organizma, s seboj pa potegne še natrij in tako ima nepravilno razmerje kalija in natrija v krmi dvakratno neugoden učinek: Organizem prejme premalo natrija na kilogram zaužite krme, poleg tega pa se natrij prekomerno izloča iz organizma. Na izgubo natrijevega klorida pa je vezana še izguba vode.

Lizavost ni huda bolezen in mine razmeroma hitro ob pravi prehrani. Vendar pa privede lahko pohlep po tujkih do tega, da živali požro trde in koničaste predmete (žebelje), ki se zabodejo v steno kapice, kar običajno privede do omejenega ali pa splošnega vnetja potrebušnice.

Bolezen zdravimo glede na vzrok, vsekakor pa je treba bistveno spremeniti obrok hrane in pokladati primerne soli. V ta namen se lahko dobi mineralne zmesi (npr. Bovisal), ki imajo vse pomembnejše makro- in mikroelemente, pogosto pa pomagajo že kuhinjska sol (30–50 g na dan) ali pa mešanica Thomasove žlindre in kuhinjske soli v razmerju 2:1 (60–100 g dnevno).

Vsekakor je treba skrbeti tudi za pravilno gnojenje travniških površin in ne smemo pretiravati s kalijevimi gnojili. Ugotovitve kažejo, da gnojenje s čilskim solitrom, ki ima 25 % natrija (400 do 500 kg na hektar), deloma popravi stanje. Živinorejski obrati pa naj skrbijo za vsakodnevno pokladanje mineralne mešanice, kar velja še posebej za zasebne kmetovalce. dr. Bavdek S.

OBISČITE GOSTILNO ZG. DUPLJE

DROPULJIC LIBERAN

kjer vam bomo postregli s postrvmi in specialitetami na žaru.

Lep pozdrav in nasvidenje v Zg. Dupljah.

Gostilna pri DROPULJIC LIBERAN

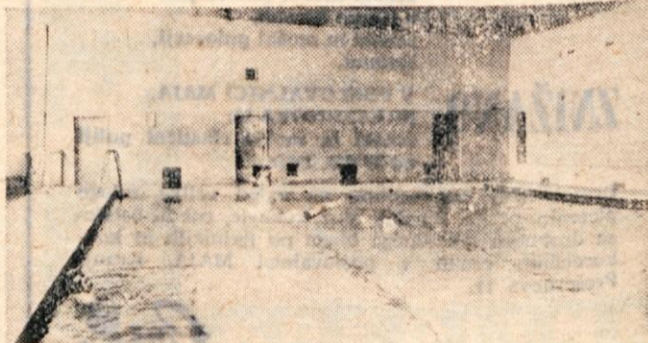
Tatjana Panjek —

NAJVEČJA ZALOGA

zidnih tapet
odlične kakovosti

TRST

Via Mazzini N. 7/5,
telefon N. 37-636

V kranjskem zimskem bazenu se lahko kopljemo v sredo od 9. do 12. in od 15. do 19. ure, v četrtek in petek od 15. do 19. ure, v soboto od 9. do 13.30 in od 15. do 19. ure in v nedeljo od 7. do 19. ure.

Na platno preneseni motivi iz starih ljudskih pripovedk

V katalogu, ki so ga pred letom ob otvoritvi prve samostojne razstave likovnice Grete Pečnik izdali v Piranu, piše, da bodo prizadevnost, neposrednost in talent umetnice gotovo kmalu zapaženi — čeprav sta popularnost ter kvaliteta jugoslovanskega navadnega podobarstva dosegli zavidljivo visok nivo. Danes lahko ugotovimo, da se pisec omenjenih vrstic ni motil. Slikarka je že postala znana. Njena dela, ki so trenutno razstavljena v galeriji Prešernove hiše Kranj, odlikuje izreden čut za risbo in barvo. Gosta pritegne tudi samostojni, nevsakdanji izbor mo-

tivov. Likovnica — sprva veren opisovalec rodne Stajerske in tamkajšnjih prebivalcev — je namreč sčasoma začela upodabljati prizore iz ljudskih pripovedk ter pregovorov. Uporablja olje, slika pa na steklo, lesenit in platno. Grete Pečnik so letos povabili v Trebnje, slovenski center naivne umetnosti, kjer je bil — po vzoru slikarskih kolonij — desetnevni tabor samoukov in kjer si je nabrala novih izkušenj.

Pečnikova, rojena v Oplotnici pri Slovenskih Konjicah, že 15 let živi in dela v Piranu.

—lg

Nova posebna šola

Posebna osnovna šola iz Škofje Loke bo dobila nove prostore. 340 m² koristne površine bo omogočalo uporabo sodobnih metod pri njihovem delu.

V preteklem šolskem letu je bilo na šoli šestdeset učencev, razporejenih v pet oddelkov. Nekateri izmed njih so opravljali tudi 14-dnevno prakso v loških podjetjih.

Pedagoški delavci, ki ugotovijo določene težave pri posameznih učencih, pa večkrat naletijo na precejšnje nerazumevanje pri starših

teh otrok. Roditelji se boje, da bo njihov otrok, ki bo obiskoval posebno šolo, deležen posmeha in zaničevanja okolice. Takšno stališče pa ni utemeljeno, saj se na spričevalu sploh ne vidi, kakšno šolo je učenec obiskoval in je njegov končni izkaz enakovreden osnovnošolskemu. Gojenec pa je deležen posebne pozornosti, ki mu omogoči samostojnost v poznejšem življenju in uspešnost zlasti v praktičnih poklicih.

A. Igličar

KRANJSKI »HLAPCI« V RADOVLJICI IN NA BLEDU
— V okviru rednega abonmajskega sporeda gledaliških in drugih prireditev v Radovljici in na Bledu bo v petek in soboto v teh dveh krajih gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja z dramo Ivana Cankarja **HLAPCI**. Tako bo tudi to gledališče razen poklicnih, ki redno gostujejo v radovljiški občini, prispevalo po eno predstavo v letošnji abonmajski program.

Drama Hlapci že dolgo ni bila na programu v Radovljici ali na Bledu, zato bo zanje nedvomno precej zanimanja. Posebej pa še v izvedbi kranjskih gledališnikov, ki so s to predstavo dosegli velik uspeh pri domačem občinstvu, obenem pa so z njo zasedli prvo mesto na jugoslovanskem festivalu amaterskih dramskih skupin. V petek, 14. novembra, ob pol osmih zvečer bodo igrali v Radovljici, v soboto, 15. novembra, v istem času pa na Bledu v festivalni dvorani. B.

POSVETOVANJE KULTURA — TURIZEM — V Radencih je bilo minul teden zanimivo republiško posvetovanje o kulturi in turizmu. Pripravila ga je turistična zveza Slovenije s posameznimi kulturnimi ustanovami z namenom, da bi vzpostavili kar najboljše sodelovanje med kulturo in turizmom za skupno korist obeh panog, predvsem pa za vključevanje kulturnih objektov v turistično ponudbo.

Na posvetu je bilo izrečenih tudi vrsto spodbudnih predlogov. Med drugim naj bi občasno srečevanje turističnih in kulturnih delavcev postala stalna oblika izmenjave izkušenj in skupnega sodelovanja v turističnem programiranju in reševanju številnih vprašanj, ki zanimajo obe strani. Le tako bi omogočili ustvariti kar najboljše osnove za razmah kulturnega turizma. B.

TRŽIC — Pred kratkim je na Delavski univerzi v Trzinu začela delati dopisna ekonomska srednja šola v okviru dopisne delavske univerze v Ljubljani. Za vpis je vladalo izredno zanimanje, saj je letošnji vpis prvi po štirih letih.

Z novim šolskim letom se je začela tudi delovodska šola kovinsko-strojne stroke. Za šolo, ki je letos vpisala prve slušatelje, je bilo prav tako veliko zanimanje. V učnem načrtu je največ poudarka na organizaciji dela. Največ zanimanja za omenjeno šolo je bilo v podjetju Avtoprometa, kjer se je vpisalo v šolo 6 slušateljev. L. M.

Pet desetletij skupnega življenja

Franc in Frančiška Golja iz Češnjice v Selški dolini sta v soboto sredi številne družine praznovala zlato poroko

Franc in Frančiška Golja sta se drugič poročila. Drugič, petdeset let po prvi, uradni poroki. V soboto sta na loški občinski skupščini drug drugemu nadela zlata prstana. Sredi številne družine, sredi vnukov, prijateljev, pred istimi pričami, kakor pred petdesetimi leti. Franc pri 78 letih, Frančiška pri 75. Tudi svatovali so. V Sorici, prav tam, kjer so pred petdesetimi leti plesali in vriskali. Tudi »ženin in nevesta« sta zaplesala svoj »solo«. Bolj počasi seveda, a šlo je.

»Bolehen sem, mi je pripovedoval oče Franc. Nekaj dni pred zlato poroko me je prišlo, tako da sem že mislil, da s poroko ne bo nič. Pa sem se popravil, vsaj toliko, da ženitovanja ni bilo treba prelagati. Mama je boljše zdravja. Rada kuha in klje-klja, če pa ima čas, pa najraje posedi pri kavici. Jaz pa berem časopise. Od prve do zadnje strani jih preberem.«

Do kruha sta spravila sedem otrok. Rodilo se jima je sicer deset otrok, a so trije umrli. Hčerka takoj po rojstvu, prvi sin je padel, drugi pa se smrtno ponesrečil.

Zlatoporočnica sta mi pripovedovala o prehojeni skupni poti. Oče je vsa leta delal na žagi in preživel številno družino. Med prvo svetovno vojno je bil štiri leta vojak in je bil na »vseh frontah, kar jih je imela stara Avstrija«. Mati je negovala ognjišče in dom ter vzgajala otroke. Še danes se najraje spomni dneva, ko so stanovali še v Davči. Za njihovo hišo je tekla hudourniška struga. Med nekim nalivom je prihrumela voda in dobesedno zalila hišo. Družina se je rešila skozi streho. Sin Janko je bil takrat še

majhen in ga je mati v predpasniku odnesla na plano in tako rešila pred valovi.

Ob slovesu smo zlatoporočnica vprašali, kaj bi svetovala mladoporočencem.

»Samo eno. Skromno in pošteno življenje.«

Tudi mi imamo samo eno željo: Franc in Frančiška Golja, obilo zdravja in še veliko let!

J. Košnjek

KINO

Kranj CENTER

12. novembra angl. barv. CS film VRNITEV IVANA HOA ob 15. uri, premiera amer. barv. CS filma KOME-DIJANTI ob 17. in 19.30

13. novembra amer. barv. CS film CHABASCO ob 15. uri, amer. barv. CS film KOMEDIJANTI ob 17. in 19.30

14. novembra sovj. barvni film ANA KARENINA ob 17.20 in 19.40. Film se predvaja po sistemu TODD-AO SUPER PANORAMA 70mm.

Kranj STORŽIC

12. novembra amer. barv. film VROČA NOČ ob 16. uri, angl. barv. CS film VRNITEV IVANA HOA ob 18. in 20. uri

13. novembra amer. barv. film VROČA NOČ ob 16. uri, amer. barv. CS film CHABASCO ob 18. in 20. uri

14. novembra švedski barv. film FREDDIE — ROKE KVISKU ob 16., 18. in 20. uri

Trzin

14. novembra amer. barv. film TOBRUK ob 17. in 19.30

Kamnik DOM

13. novembra amer. barv. CS film ZLATA PUSCICA ob 17.30 in 19.30

14. novembra amer. barv. CS film ZLATA PUSCICA ob 17.30 in 19.30

Radovljica

12. novembra italij.-špan. film OPERACIJA SANGONNARO ob 18. uri, italij. barv. CS film ZELEZNI KAPETAN ob 20. uri

13. novembra amer. barv. CS film VERA CRUZ ob 20. uri

14. novembra italij. barv. film ZELEZNI KAPETAN ob 20. uri

Škofja Loka SORA

12. novembra angl. barv. film NIHCE NE MORE PO-BEGNITI ob 18. in 20. uri

13. novembra amer. film STEZE SLAVE ob 20. uri

14. novembra amer. film STEZE SLAVE ob 18. in 20. uri

Bled

12. novembra franc. barv. film VELIKI MOLN ob 17. in 20. uri

Jesenice RADIO

12. novembra franc. barv. film MANON 70

13. novembra amer. barv. film TARZAN NA VELIKI REKI

14. novembra italij.-franc. barv. film GLAVA DRUŽINE

Jesenice PLAVZ

12. novembra amer. barv. CS film TARZAN NA VELIKI REKI

13.-14. novembra amer. barv. CS film POGUBA HI-SE USHER

Zirovnica

12. novembra amer. barv. film UKROCENA TRMO-GLAVKA

Dovje-Mojstrana

13. novembra amer. barv. film UKROCENA TRMO-GLAVKA

Kranjska gora

13. novembra franc. barv. film MANON 70

Kamnik DUPLICA

12. novembra amer. barv. film DEKLE Z GARSONJE-RO ob 19. uri

13. novembra amer. barv. film DEKLE Z GARSONJE-RO ob 18. uri

— ...in potem sta se princ in princesa poročila ter živela dolgo nesrečno in nezadovoljno...

Premalo oddiha

Po cenitvah mednarodne družbe za boj proti srčnemu infarktu je bilo od leta 1930 do danes po vsem svetu okoli 30 milijonov žrtev infarkta. Napad pa jih je preživelo okoli 20 milijonov. Pri infarktu namreč ne gre za bolezen, pač pa za proces, ki se postopoma razvija. Strokovnjaki menijo, da infarkta ne povzroča samo reženost ali pretirano kajenje ali prevelika količina holestrina v krvi. Vzrok številka ena te civilizacijske bolezni naj bi bila preobremenjenost modernega človeka in pa pomanjkljiv oddih.

Na drugi strani zemeljske oble

Medtem ko se pri nas pripravljamo na zimo, je na drugi strani — v Braziliji — pravkar minila. Posebnega mraza ni bilo, saj je bila najnižja »zimsko« temperatura le 22 stopinj nad ničlo. Na področju Rio de Janeira že poročajo o hudi vročini, čeprav pravega poletja še ni. Živo srebro se je namreč povzpelo že na 40 stopinj.

Lahko je biti zapornik — na Svedskem

Svedsko pravosodno ministrstvo je izdalo uredbo, da se smejo zaporniki udeleževati raznih nagradnih natečajev. Pri tem pa velja samo ena omejitev: kdor bi izžrebal brezplačno krožno potovanje, ne more na pot.

Za zaščito voda

Kanada pripravlja za drugo leto stroge kazni za vse, ki bi jezersko in rečno vodo zastrupljali z industrijsko odpadko. Po predlogu zakona, o katerem razpravlja parlament, bodo znašale denarne kazni od 5000 dolarjev navzgor. Predvidevajo tudi stalno kontrolo nad pralnimi praški in čistili v gospodinjstvu, saj je škoda zaradi izliva detergentov v reke prav tako velika.

Manj zakonov brez otrok

Statistični podatki zbrani v zadnjih letih kažejo, da je posebno v evropskih deželah vse manj zakonov brez otrok. Če bi primejali podatke z 1911. letom, bi se pokazalo, da je bilo takrat v evropskih deželah kar 30 odstotkov zakoncev brez otrok, medtem ko je leta 1968 odstotek zakoncev brez naraščaja padel na 15. Kar pa je še bolj zanimivo; povečalo se je tudi število zakonov z več kot dvema otrokoma za deset odstotkov v petdesetih letih.

Rešitev sobotne križanke

1. ALMIRA, 7. BRKINI, 13. TILNIK, 14. OTOKAR, 15. ERATO, 16. BRIGADA, 17. KACE, 18. NEON, 19. RAK, 20. RIJAVEC, 23. ABA, 26. LETO, 27. EMIR, 31. FODLOGA, 33. PLATO, 34. AKUTNO, 35. MOJCEJ, 36. ČARDAS, 37. BREHME

KRVOSES 7

»Tako,« je dejala Geraldina, »zdaj pa kar naravnost. Povedala vam bom, kje bo treba ustaviti.«

Vozila sta sredi gostega avtomobilskega prometa. Končno je po njenem navodilu krenil proti severu.

»Zdaj pa vozite počasneje,« je rekla.

Bedford je ubogal.

»Ogledujte se zdaj po motelih. Dovolj daleč sva se peljala.«

Medtem, ko je to rekla, sta se ravno peljala mimo motela, ki je bil že na prvi pogled videti precej umazan, zato je vozil Bedford dalje. Pol kilometra dalje sta naletela na drugega.

»Kako pa bi bilo s temle?« je vprašal Bedford.

»Ni slab. Zapeljite na dvor! Tu bova počakala.«

»Kaj pa naj napišem na prijavnico?«

Zmignila je z rameni. »To je vaša stvar. Jaz se moram brigati za vas, dokler ne bo zadeva urejena. Binney je menil, da boste manj nervozni, če vam bom delala družbo.«

»To je vse lepo,« se je nasmešnil Bedford, »toda jaz sem zakonski mož in se v take spletke ne spuščam.«

»Kakor vam je drago. Saj bova samo čakala, v tem vendar ni nič hudega. Storitve samo to, kar boste lahko zagovarjali pred svojo vestjo.«

Bedford je stopil v poslopje. Lastnik motela se je smehljaj in kazal pri tem svoje zlate zobe, rekel pa ni ničesar.

Bedford se je prijavil kot S. G. Wilfred in pripisal kot bivališče San Diego. Med pisanjem je pripovedoval zgodbo, ki si jo je v naglici izmislil. »Z nekaj prijatelji smo dogovorjeni, da se bomo tu srečali. Prišli bodo iz San Diega. Midva sva prišla nekoliko prezgodaj. Ali imate prost dvojni bungalov?«

»Seveda imamo. Pri nas se lahko nastanite, kakor želite.«

»Rad bi imel dvojni bungalov z ločenima apartmajema.«

»Potem morate plačati seveda dvojno ceno. Če želite imeti samo en apartma, vam drugega rad rezerviram do šestih zvečer. Tega lahko potem najamejo vaši prijatelji.«

»Ne, vzel bom ves bungalov.«

»To je potem osemindvajset dolarjev.«

Bedford je že nameraval ugovarjati visoki cen, potem pa je zagledal v avtu plavalasko in si mislil, da je pametneje se spuščati se v dolge razprave. Položil je osemindvajset dolarjev na mizo in prejel zato dvoje ključev.

»Dvojni bungalov leži čisto zadaj. Poleg je tudi dvojna garaža. Oba apartmaja pa povezujejo med seboj vrata,« je dejal lastnik motela.

Bedford se je zahvalil, šel k avtu in ga zapeljal v garažo.

»In kaj bo zdaj?« je vprašal.

»Čakati morava tu,« je odvrnila Geraldina.

Bedford je odklenil ena izmed vrat bungalowa in spustil Gerry naprej.

Bil je to ljubek, majhen apartma z dvojno posteljo, kotičkom za kuho, hladilnikom in zveznimi vrati, ki so vodila v prav tako urejen sosednji apartma. V obeh polovicah bungalowa je bila še toaleta in prha.

»Bi radi imeli družbo?« je vprašala Gerry.

»Vi boste stanovali tu, jaz na oni strani,« je odvrnil Bedford. Očitajoče ga je pogledala in nato vprašala: »Ali imate potovalne čeke s seboj?«

Bedford je prikimal.

Pokazala je na mizo in dejala: »Potem jih podpišite vdruge, kar je potrebno, če hočemo, da nam jih takoj izplačajo.«

Bedford je odprl zadrgo na aktovki in segel po čekih. Zagledal je revolver ob čekih. Popolnoma je bil pozabil nanj. Naglo je zasukal aktovko tako, da Gerry ni mogla videti vanjo, in vzel iz nje čeke. Usedel se je za mizo in jih začel podpisovati.

Gerry je slekla jopico in se jela ogledovati v zrcalu. Končno si je ogledala noge in poravnala nogavice. S pogledom prek rame je rekla: »Nekoliko se bom osvežila.«

Šla je skozi zvezna vrata v drugi apartma. Takoj nato je Bedford zaslišal pluskanje vode. Potem so se zaprla vrata, slišal je, kako se je odprl in zaprl predal in nato so se odprla zunanja vrata.

Naenkrat je postal nezapljudljiv. Odložil je nalivko in stopil v sosedni apartma.

Geraldina je stala v modrčku, hlačkah in nogavicah pred odprtim kovčkom. Ozrla se je, dvignila obrvi in vprašala: »Ste že podpisali?«

»Ne!« je dejal ježno. »Slišal sem, kako so se odprla in zaprla vrata. Nisem bil prepričan, da se samo urejate.«

Zasmejala se je. »Šla sem samo po svoj kovček v avto. Bodite brez skrbi. Ne bom vam ušla. Toda podpišite svoje čeke do konca. Mudi se!«

Kazalo je sicer, da se ga ne sramuje, vendar se ni vedla izzivalno. Samo vprašujoče ga je pogledala.

Bedford je zmuden ugotovil, da mu je njena postava izredno ugajala. Naglo se je okrenil in odšel spet v svojo sobo ter se posvetil podpisovanju čekov. Ko je končno vse opravil, je stopil k prislonjenim zveznim vratom: »Ali smem vstopiti?«

»Ne bodite no tako boječ! Kar naprej!«

Vstopil je v njeno sobo. Obležena je bila sedaj v krilo iz gabardina, ki se je tesno prilagalo njenim čvrstim stegnom. Tenak, roza pulover je objemal njene polne prsi in širok pas je podčrtilaval njeno vitko postavo.

Bedford ji je izročil čeke.

Natančno se je prepričala, če so vsi opremljeni z dvojnimi podpisom, potem je pogledala na zapestno uro: »Za trenutek grem k avtomobilu. Ostanite tu!«

Stopila je ven in zaklenila bungalov od zunaj. Bedford je naglo potegnil iz žepa beležnico in napisal na listek tajno telefonsko številko svoje pisarne. Pogovore na tej številki je dosledno zmeraj sprejemala Elza Griffin. Pripisal je še: »Prosim, pokličite zgornjo številko in sporočite, da sem v hotelu »Miren počitek.«

Potem je vzel iz denarnice bankovec za dvajset dolarjev, ga zganil, položil vanj listek, ga spet zganil in vse skupaj vtaknil v žep svojega telovnika. Nato je naglo stopil h Gerryjinemu kovčku in se pripravil, da bi pregledal njegovo vsebino in tako morda ugotovil, kdo je pravzaprav ta ženska.

Toda kovček in popotna torbica s toaletnimi potrebščinami, vse je bilo popolnoma novo. V usnje so bile vtisnjene zlate črke G. C. Razen tega ni bilo ničesar, kar bi označevalo njeno poreklo. Zasišal je njene korake na lesenih stopnicah pred bungalowom in se naglo odmaknil od kovčka na mizi.

Takoj nato je odprla vrata »Iztaknila sem steklenico whiskyja, hočete požirek?«

»Ob tem času nikoli ne pijem alkohola.«

Prizgala si je cigareto, se pretegnila in sedla nato na posteljo. »Se precej dolgo bova morala čakati.«

»Na kaj pa?«

»Da bi se nič ne pokazilo. Brez mene tu ne smete ven.«

»In kdaj se bom lahko spet posvetil svojim poslom?«

»Ko bo vse končano. Ne bodite vendar tako nepotrpežljivi!«

Bedford je spet odšel v svojo sobo in se usedel v ne posebno pripraven naslonjač. Minute so se vlekale kot ure. Vstal je spet in šel k Geraldini. Ležala je v naslanjaču in položila noge na stol. Kratko krilo je po njenih lepih nogah zdrknilo daleč navzgor.

»Ne vzdržim, da bi ves dan brez dela posedal tod okoli,« je dejal nejevoljno.

»Saj vem je menda mnogo na tem, da bo vse v redu, ali ne?«

»To že, saj bi se sicer ne bil spuščal v to zadevo. Kljub temu pa mi ne pride na misel, potrpeti prav vse.«

»Ah, vi kislica, čemu bi si ne krajšali nekoliko dolgega časa. Ostati morava tu še nekaj časa. Ali znate igrati karte?«

»Nekoliko.«

Rod Tomaža Godca iz Bohinja (2)

Mogoče bi se dalo celo ugotoviti, zakaj je leta 1667 Jurij Godce zapustil Bohinj. So ga k temu silile samo gospodarske razmere — ali pa je bil vzrok v tedanjih nemirnih letih vojn, kmečkih uporov in turške nevarnosti?

Z dokumentom, ki ga je napisal župnik Zupan v Leskovici 11. 11. 1871, se je rod Godcev uradno zopet vrnil v Bohinj. Mogoče je prišel tja že prej, vsekakor pa ne pred leti 1869—70. Izročilo pravi, da je bil Jurij vojak in da je bil prijatelj starega Ferbarja, ta pa ga je menda nagovoril k temu, da je vzel Zabregarjevo vdovo.

Po letih sodeč sta bila Jurij Godce in stari Ferbar veterana iz dolgoletnih vojn na Laškem. Morala sta se videti tudi pozneje in ob eni izmed takšnih prilik je spravil Ferbar svojega prijatelja iz laških vojn k Zabregarju, kjer se je pozneje poročil z vdovo. Iz papirjev je razvidno, da je šlo ime »Jurij« pri Godcih iz roda v rod, zakaj tudi njegov oče je bil Jurij.

Dokument iz Stare Oselice ni zanimiv le zaradi lepe pisave in pozdrava Mesarju, ampak tudi zato, ker razkriva sorodstvo družin Guzelj

in Godce. V njem sta še uporabljene stari besedi »novohišar« in »farnik«.

Tretji dokument je verjetno iz nemirnih let in priprav na prvo svetovno vojno.

Ker nisem imel druge možnosti, sem iskal med stari knjigami, ki so se srečno ohranile skozi dve vojni. V roke sem vzel »Koledarček družbe sv. Mohorja za prestopno leto 1872«, ki je bil tiskan leta 1871 v Celovcu. Iz seznama vdov je razvidno, da je bil v tistih časih na Bohinjski Bistrici za župnika Janez Mesar in Jerala Janez za duhovnega pomočnika. Jerala je vpisan ponovno pod št. 146 kot ustanovni član družbe. Župniji Stara Oselica in Leskova sta pod dekanijo Loka. Kot člana sta vpisana tudi župnika Gogala Miha in Zupan Urh. V seznamu Leskove je še Godce Jakob; verjetno je bil to Jurjev brat.

Iz knjig duš župnije Bohinjska Bistrica »Status animarum« 1849—59, 1860—70 in 1885—96 je razvidno sledeče za hišo Bistrica št. 92 (Zabregar) in št. 117 (Zabregar, nova hiša, pozneje »Godec«):

Rojstni mesec Jurija Godca v potrdilu župnije Leskova je verjetno napačen, kajti povsod v knjigah je navedeno, da je bil Jurij Godce rojen 21. aprila (in ne julija) 1843. na Lazah št. 8 v župniji Leskova. Jurij je vzel vdovo po umrlem Andreju Mencingerju (9. 12. 1813 — 1. 7. 1871) Uršulo Mencinger, rojeno Sodja (16. 9. 1835, Bo-

hinjska Bistrica No. 21. — 28. 6. 1890).

Uršula se je še enkrat poročila, ker so jima umrli zapored vsi otroci, ki sta jih imela z Andrejem:

Jože (18. 3. 1861 — 22. 6. 1865)

Valentin (12. 2. 1866 — 30. 7. 1867)

Janez (19. 8. 1868 — 2. 11. 1869)

Tomaž (12. 10. 1870 — 18. 12. 1870)

V tistih letih je bila tudi pri drugih družinah v Bohinju izredno velika umrljivost otrok in starih ljudi.

Poroka med Jurijem Godcem in vdovo Uršulo Mencinger, roj. Sodja, je bila sklenjena 26. 1. 1873. Iz tega zakona sta bila dva sinova:

Janez, rojen 20. 12. 1873 (pozneje duhovnik v Gorjah), in

Franc, rojen 5. 10. 1875.

Iz prejšnjega Zabregarjevega rodu so v župnijski knjigi »Status animarum« vpisani še sestra in brat Andreja Mencinger:

Tomaž Mencinger (21. 12. 1840—9. 6. 1867)

Marija, rojena 1. 11. 1834, ki se je leta 1860 omožila na

Kamnje št. 21 (k Martinovcu), in

Jožefa, roj. 2. 3. 1843, ki se je omožila na Bistrico št. 81 (h Karletu).

Po Uršini smrti (28. 6. 1890) se je Jurij Godce oženil v drugo. Vzel je Nežo Rozman, ki je bila rojena 24. 12. 1864 na Lazih. Z njo je imel kar deset otrok, vendar jih je sedem zgodaj umrlo:

Frančiška (roj. 26. 2. 1894)

Gertruda (23. 2. 1895 do 26. 3. 1898)

Julka (13. 2. 1896 do 11. 5. 1898)

Jože (roj. 2. 3. 1897)

Blaž (roj. 1. 2. 1899)

Valentin (9. 2. 1900 do 21. 5. 1900).

Joža Čop
(Naprej prihodnjic)

SENTA

skladišče Kranj

Tavčarjeva 31, tel. 22-053
(bivši Exoterm)

VAM NUDI:

- najkvalitetnejšo moko vseh vrst
- testenine »Bačvanka«
- vse vrste živalskih krmil po zelo ugodni ceni

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

50

»Kako bi pisal, ko pa je na Bavarskem bila vse do nedavnega taka zmeda. Morda bo zdaj bolje, ko so zmagali socialisti in oklicali svojo republiko. Morda bo zdaj red, če se seveda ne bodo zopet zapodili nad Bavarsko z vojskami iz Berlina ali bogveodkod ...«

Mama je čudno zbegana. Take Slavko še ni videl nikoli.

»Delo imam,« se ji mudi, potem pa se domisli, da ji še ni pokazal spričevala za drugo trimesečje. In ko ga ji Slavko pokaže, je navdušena: »Odlično! Zopet odlično,« ga objema in poljublja.

Slavku pa se mamino navdušenje zdi čudno, kakor da mami ne prihaja iz srca.

»Ponosna sem nate! Resnično ponosna!«

»Na za kaj, mama,« ostaja Slavko skromen.

Tudi mamina radodarnost z denarjem ga ne razveseli.

»Vzemi! Kupi si v Idriji, kar si poželš. Ta denar je tvoj. Samo tvoj.«

»Ne bom ga porabil. Za šolo bo. Šolanje ni zastoj.«

»Ne, ne! Za šolanje bom že zaslužila, čeprav trgovina ne gre tako, kakor bi si želela. Vse je drago, za ljudi predrago.«

»No, vidiš!« jo Slavko pogleda. »Hraniti morava. Hraniti.«

»Ja, hraniti,« pravi Stefi in gleda nekam pred se, roke pa ima spuščene in sklenjene, kakor da jih ji oklepajo skrb.

Vsaj Slavku se tako zdi.

Kako naj bi vedel, kje so mamine misli.

»Skrbi ima. Kdo pa jih danes nima,« misli na tisto skrb, ki muči danes večino ljudi ne samo

na Breginjskem, marveč v vseh slovenskih krajih, ki si jih hočejo prilastiti Italijani ... O tem bi govoril Slavko, da bi prikril svoje razočaranje in žalost, ker pisma, o katerem je vso pot razmišljal, ni pisal tata, marveč nekdo, ki je bil spomladi popolnoma po naključju tu, neki nemški vojak, ki jih, sam bog si ga vedi zakaj, ni pozabil.

Toda o tem Slavko ne vprašuje, ker so ta hip že tu nono in babica, njim pa mora povedati, da se je vrnil Rozikin Andrej.

»Andrej?« ga gledajo, kakor da ne verjamejo.

»Ja, vrnil se je. Z vlakom se je pripeljal. Ze pri Luciji sva se srečala. Corriero mi je plačal.«

»Andrej? Kakšna sreča za Roziko,« sklepa nona roke.

»Naših pa še vedno ni,« vzdihne nono. Star je. Star. Od jeseni se je zelo postaral.

Toda dan pred Veliko nočjo jih s svojo vrnitvijo preseneti tudi Anton.

Le Jakoba še ne izpuste.

»Le zakaj ga drže, še vedno drže zaprtega?« se vprašuje oče, dokler ne izve, da imajo Jakoba za »boljševika«.

Boljševikov pa se italijanska oblast boji. Tudi Italijo pretresajo delavski nemiri, podobno kakor vso Evropo.

Pogovore o boljševikih, pravih boljševikih, posluša Slavko tudi pri Pahorjevih. Ze ko se je vrnil v Idrijo z velikonočnih počitnic, so se Pahorjevi prijatelji menili in se veselili, ker je boljševiška rdeča vojska zadala belogardistični Kolčakov vojski hud poraz onstran Volge, kamor je protiboljševiški general hotel prodreti z ogromnimi vojskami, oboroženimi z orožjem in z vso podporo antantnih držav - zmagovalk. Rudarji so se radovali boljševiških zmag in se še vedno navdušujejo nad uspehi boljševiške vojske, ki tolče Kolčaka pa tudi antanto, ki se je zarotila, da uniči novo sovjetsko državo.

»Ne vem, kako se morejo veseliti,« se čudi Slavko, ker že od jeseni ne more biti prav vesel in ne bo mogel biti, dokler se bodo potikale po slovenskih krajih italijanske vojaške in kara-

binjerske patrulje. Te pa kakor da rudarja Pahorja in njegovih prijateljev prav nič ne vznemirjajo, čeprav ne rudar Pahor ne njegovi prijatelji niso »fulovci«, kakor pravijo v Idriji rudarjem, pravzaprav peščici rudarjev, zbranih okrog rudarja Ivana Eržena, po domače Fulovega, ki nagovarja rudarje, naj bi vzpostavili dobre odnose z italijansko zasedbeno oblastjo.

Ne, rudar Pahor ni »fulovec«.

»Z nobeno sedanjo oblastjo ne bi smeli sodelovati,« kritizira tako rudarja in domačina Fulova, a še bolj socialdemokratske prvake v osvobodni domovini, kakor pravijo v Idriji slovenskim deželam v kraljevini SHS.

»Kristan in Prepeluh se nočeta odtrgati od ministrskih jasl,« se jezi prav te dni, ko se nad idrijsko kotlino razpenja nežno modro majsko nebo in ko je minilo že več kakor mesec dni, odkar se je večina članstva Jugoslovanske socialno demokratične stranke pod italijansko zasedbo odločila, da sprejema v boju za osvoboditev delavskega razreda načela in taktiko ruske oktobrske revolucije in da vidi rešitev vseh vprašanj, socialnih in narodnih, v prevzemu oblasti po delavstvu in uvedbi diktature proletariata za uredničenje delavskih in ljudskih demokratičnih stremeljenj. Tudi v »osvobodjeni« domovini so že mnogi, premnogi slovenski socialisti že uvideli, da jih sodelovanje z meščanskima strankama v narodni vladi Slovenije oddaljuje od proletarskih stremeljenj. Ze 13. aprila so na izredni konferenci stranke v Ljubljani zahtevali, naj se Kristan in Prepeluh umakneta iz deželne vlade za Slovenijo, pa se še do danes nista. Skupaj s svojimi somišljeniki sta preprečila združenje razredno zavednega slovenskega delavstva z razredno zavdnim delavstvom drugih jugoslovanskih narodov v Socialistični delavski partiji-komunistov, ki so jo letos za veliko noč ustanovili v Beogradu.

Baje Kristan javno izjavlja, da na Slovenskem boljševizma še ni in ga tudi ne bo.

»Tak je ta vrag,« rudar Pahor obsoja Kristana, obsoja toliko bolj, ker se zaveda, da je tega človeka spravila v vrh slovenske socialne demokracije prav idrijska organizacija in se kot en mož postavila zanj, ko je pred kakimi šestnajstimi leti prišel v spor z vodstvom stranke.

Gorenjski
kraj
in ljudje

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

50

Toda že leta 1949/50 je dosegel ta koncern, ki smo ga že omenili v zvezi s transakcijami z nacističnim zlatom in devizami, predvojni obseg. Medtem ko je nemška denarna reforma zmanjšala prihranke malih ljudi na eno desetino, so akcionarji Degusse že leta 1952 realizirali svoje vojne dobičke in svoje ogromno premoženje v razmerju 1:1! vsaka delnica za 1 000 RM je bila zamenjana za 1 000 DM. Od leta 1950 do 1959 so dividende akcionarjev zrastle od 5 na 17 odstotkov. V devetih letih se je akcijski kapital Degusse povečal od 76,5 na 122,8 milijonov DM in dosegel leta 1964 celo 155 milijonov DM.

Ta »gospodarski čudež« Degusse se je začel, ko je ta koncern spet vrgel v promet svoje skrite rezerve zlata in deviz. V zlate palice pretopljenim zlatim zobem pobitih jetnikov koncentracijskih taborišč se ni več poznalo njihovo poreklo.

V letih 1944 in 1945 je znanen del nemškega državnega zaklada izginil v Švico. Po vojni je Degussa ustanovila v Zürichu svojo podružnico z nedolžnim imenom Leukon AG, ki naj bi v sodelovanju s švicarskimi bankami »zastopala interese Degusse«, dejansko pa prevzela nacistične milijone, ki so bili spravljani v Švici.

V večnadstropnem upravnem posloplju Degusse vedrilo in oblačijo ljudje, ki so bili svoj čas na zaupnih položajih Hitlerjeve državne uprave, oboroževalne industrije, obveščevalne službe (referat VI-WI) in člani družbe »Prijatelj državnega vodje SS« ali pa vodje subverzivnih oddelkov raznih bank in monopolov (sesesovske Dresdener bank AG, IG Farben — biro NW7 za financiranje nacističnega gibanja itd.) — obenem pa zavzemajo še visoke položaje v bonški državni upravi ter v raznih bankah in zavarovalnicah po principu medsebojnega zastopstva.

Degussa se je med vojno pečala tudi s proizvodnjo sredstev za množično uničevanje ljudi. Degussa je npr. vložila 42,5 % obratnega kapitala v svojo podružnico Degesch (Gesellschaft für Schädlingsbekämpfung mbH) iz katere je izvela letno do 200 % dobička. Degesch je imela monopol nad izdelavo in prodajo pruske kisline »Ciklon B«, s katero so samo v koncentracijskem taborišču Auschwitz pokončili čez milijon ljudi.

Končno je bila Degussa tudi med tistimi podjetji, ki jih je Hitler izbral za izdelavo atomske bombe.

V ta namen je podjetje Roges GmbH, ki je bilo podrejeno državnemu ministru za gospodarstvo Waltherju Funku, nabavilo že leta 1942 v okupiranih državah Evrope vse potrebne surovine za pridobivanje urana.

O tajnem načrtu za izdelavo atomske bombe ni bilo po letu 1945 ničesar več slišati. Brez dvoma se je Degussa potrudila, da bi ohranila vse te načrte v tajnosti ter jih v tujini dalje razvijala. O tem pričajo šteječa dejstva:

1. Degussa je vzdrževala stike s krogom fašističnih jedrskih fizikov z dr. Deckerjem na čelu, ki je po vojni zbežal z mnogimi načrti v Argentino, kjer sedaj dela v laboratoriju pri San Carlosu de Barroche. V zamenjavo za razne stroje je dobila Degussa od argentinske atomske komisije več ton uranovega koncentrata.

2. Še bolj uspešne so bile zveze Degusse s Španijo, ki so nastale že za časa vojne in ki so se s pomočjo skritega kapitala še poglobile. Degussa se je zvezala z vodečimi španskimi podjetji za uran. Zahodnonemški koncern si ni s tem zagotovil samo kontrole nad pridobivanjem uranske rude v Španiji, temveč tudi nad tamkajšnjo proizvodnjo urana. Tako je postala Španija surovinska baza za potencialno zahodnonemško proizvodnjo atomskega orožja. Dodatno je španska komisija za atomsko energijo prodala Degussi za okrog 100 milijonov DM tehnološki postopek za cenejšo proizvodnjo urana 235 ki so ga izdelali nemški atomski fiziki.

3. Okrog profesorja dr. Paula Hartecka, ki se je iz ameriškega ujetništva vrnil v Zahodno Nemčijo, je bil sklenjen pozornost vzbujajoči krog molka. Ta profesor je že leta 1939 spadal k skupini zagrizenih mladih kemikov, ki so predlagali nemškemu vojaškemu vodstvu izdelavo uranske bombe. Med vojno je Harteck delal intenzivne poskuse s težko vodo za izdelavo atomske bombe in se končno specializiral na delitev urana 235 s pomočjo posebne centrifugacijske metode. Anonimnost dr. Hartecka so v Zahodni Nemčiji skrbno varovali, kajti on še vedno nadaljuje s svojimi raziskavami, prav tako kakor svoj čas šef znanstvenega oddelka vrhovne komande Hitlerjeve vojske generalmajor dr. Erich Schumann, ki je nekaj let nadzoroval na strelišču Kummerdorf pri Berlinu tajne raziskave z atomskim orožjem, po vojni pa pravočasno poskrbel, da so njegovi načrti izginili. Oba sta imela več ali manj tesne zveze z Degusso.

Smrtna nesreča jeseniškega lovca

48-letnega Ivana Noča iz Javorniškega rovtva sem spoznal, ko sem pred dvema letoma zbiral gradivo o smrti petih kurirjev v Medjemu do lu nad Javorniškim rovti. Ivan je bil kurir kurirske postaje G-22, ki je bila nad domačo vasjo. Bil je ljubitelj planin, strasten lovec, priden delavec, skrben oče. Zaposlen je bil kot delavec pri električni centrali železarne v Javorniskem rovtu.

S TURISTI NA LOV

Bilo je v nedeljo, 2. novembra. Lepa sončna nedelja je zvalila lovce na lov. Jeseniška lovska družina je dobila obisk. Na lov na gamsa so prišli dva Zagrebčana in trgovinski svetnik češkoslovaške ambasade v Beogradu. Lovci — turisti gredo vedno na lov v spremstvu domačega lovca, Jože Tavčar, lovec s Koroške Bele, je spremljal Zagrebčana. Ivan Noč pa Čeha. O nesreči mi je pripovedoval Jakob Praprotnik, delavec jeseniške železarne.

»V nedeljo sem okrog pol pete ure zjutraj odšel z 19-letnim sinom Mirkom na lov na gamsa. S Koroške Bele sva se napotila na Stamare pod planino Bevsčico. V Medjemu do lu nad Javorniškim rovti sem srečal Ivana in gosta iz Češkoslovaške. Lovca iz Zagreba sta bila še višje v gorah.

»Ivan, ti imaš gosta, grem pa jaz domov, da vam ne bom v napoto,« sem dejal, ker je naša dolžnost gojiti lovski turizem. »Tako lepa nedelja!« vzklilne Ivan, »ne vračaj se, pojdi raje z mama.« In tako smo nadaljevali lov.

Kmalu smo zagledali šest gamsov. Čeh je ustrelil in s tem uplenil prvega gamsa v svoji lovski karieri. Gostu smo čestitali. Ivan je gamsa iztrebil, nato pa obesil na neko vejo. Ivan je bil namreč z gosti iz Zagreba in lovцем Tavčarjem zmenjen, da se dobijo na Bevsčici v Karavankah. Ivan in gost sta odšla brez gamsa naprej, jaz in sin pa sva se podala na lov na gamsa, vendar nisva nobenega več videla.

KAKO JE PRISLO DO NESREČE

»Na Bevsčici smo se dobili. Zagrebčana sta ostala brez plena. Ivan je bil zelo dobro razpoložen. Rekel je Čehu, da ga bodo še enkrat krstili, ker je uplenil dragoceno trofej.

Zagrebčana, Čeh in Tavčar so se vrnili po lepši poti v dolino, meni pa je Ivan dejal, »Jaka, pojdi z mano, da mi pomagaš nositi gamsa.« Ko smo se približali gamsu, sem dejal, »Dajva sinu puške,« da bova lažje nosila gamsa.

Bili smo samo še 150 m od gamsa, ko je Ivanu spodrsnilo in je začel drseti po plaz. Zakričal sem: »Ivan, Ivan,« toda nobenega glasu ni bilo več. 200 m spodaj se je ustavil samo meter in pol od 20 metrov globokega prepada. Hitel sem za njim in kričal na pomoč. Spotoma sem pobiral Ivanovo opremo: palico, nahrbtnik, daljnogled, nož, pas z naboji za puško in klobuk. Ivan je bil v nezvesti, ko je prišel sin s puškami, sem trikrat ustrelil in s tem označil nesrečo. Hitro sem

Ivan Noč

slekel majico, jo pretrgal in obvezal ponesrečenca, ter ga zavaroval, da ni zgrmel v prepad. Sin je odhitel po pomoč. Prišli so Tavčar, Čeh in en Zagrebčan. Bili smo na tako nevarnem mestu, da sami nismo mogli ničesar storiti.

Na pomoč so prihiteli štirje graničarji, Ivanov sin Jančko, Ivanov brat Zdravko. Graničarji so prinesli nosila in zavoje za prvo pomoč. Štirje so nosili ponesrečenca, trije pa so spodaj varovali nosila, da ne bi komu spodrsnilo.

ZAHVALA GRANIČARJEM

Po izjavi deseterja Mandiča je bilo reševanje zelo nevarno. »Če bi le enemu spodrsnilo, bi vse potegnili po plaz.« Ivan Noč je v torku umrl v jeseniški bolnišnici. V petek so ga pokopali na Blejski Dobravi.

Njegova hišica stoji v Javorniskem rovtu poleg električne centrale in karavle. Ko sem prišel kropit, me je Ivanov brat Zdravko poklical v hišo in zaprosil:

»Zapišite, da se najlepše zahvaljujemo graničarjem: deseterju Radovanu Mandiču, vojakom Petru Baltiču, Djordju Djošiću in Milošu Jesimovskemu. Bili so pravi heroji v reševanju in resnični prijatelji sosedu Ivanu.«

Ivan je zapustil ženo, dve hčerki in sina, ki še vsi obiskujejo šolo.

J. Vidic

Desetar Radovan Mandić, graničarja Peter Baltič in Djordje Djošić pred jezom električne centrale v Javorniskem rovtu (manjka Jesimovski). Le-ti so pomagali ponesrečenemu lovcu Noču. — Foto: J. Vidic

CREINA

turistično
prometno
podjetje
K R A N J

TURISTIČNO PROMETNO PODJETJE CREINA KRANJ VAS VABI NA
enodnevno potovanje
v Gorico
na Andrejev sejem

v soboto, 29. novembra

PRIJAVE IN INFORMACIJE: TURISTIČNA POSLOVALNICA CREINE KRANJ, KOROŠKA 4, telefon 21-022

Prodajam

Prodajam TELEVIIZIJO evropa s stabilizatorjem ali zamenjam za pralni stroj. Makovec, Zupančičeva 6, Kranj 5159

Prodajam 12 let starega KONJA, 500 kg težkega. Rovte 9, Podnart 5195

SADJARJI! Na zalogi imam večjo količino sadnih DREVES — tudi nizka. Hafner Janez, Sv. Duh 44, Skofja Loka 5177

Prodajam KRAVO, ki bo v kratkem teletila. Novak, Trboje 61 5251

Po ugodni ceni prodajam lepa zimška JABOLKA. Nova vas 15, Preddvor 5252

Prodajam SLAMOREZNICO na ročni in motorni pogon. Pivka 3, Naklo 5253

Prodajam ročno SLAMOREZNICO in AJDOVE PLEVE. Kranj, Jezerska cesta 43 5254

Prodajam 8 mesecev brejo KRAVO s tretjim teletom. Nasovce 27, Komenda 5255

Prodajam novo motorno KONJICO bartolini z vozičkom. Sp. Bela 2, Preddvor 5256

Prodajam KONJA ali zamenjam za vola. Predoslje 69, Kranj 5257

Prodajam 20-colski VOZ ali zamenjam za krompir. Zapoje 11, p. Vodice 5258

Prodajam 500 kg ZELEZA, premer 6 mm. Britof 17, Kranj 5259

Prodajam 11 let starega KONJA, sposobnega za vsa dela. Sp. Bela 6, Preddvor 5260

Prodajam KORENJE. Doslavce 14, Zirovnica, Gorenjska 5261

Prodajam KRAVO, ki bo čez dva meseca teletila. Krnica 14, Zg. Gorje 5262

Ugodno prodajam italijanski globok voziček. Kranj, Jelenčeva 9 5263

KMETIJSKA ZADRUGA NAKLO

prodaja

na svojih okoliših v Naklem in na Kokrici

prvovrstna sadna drevesa jablan in hrušk, najboljših vrst.

Motorna vozila

Prodajam MOPED T-12, trajno žarečo PEC küpersbusch in gašperček. Britof 1, Kranj 5213

Prodajam FIAT 750, letnik 67. Predoslje 69, Kranj 5264

Prodajam KOMBI VW, letnik 69, prevoženih 15.000 km. V račun vzamem canejši avto. Britof 17, Kranj 5265

Prodajam GPFL-KARAVAN ali zamenjam za fiat 750 ali spačka. Senčur 235 5266

Kupim FIAT 750, letnik 67 ali R 4, letnik 66. Kranj, Jelenčeva 9 5267

Stanovanja

Za enosobno STANOVANJE v Kranju pomagam do graditvi stanovanja ali dam predplačilo. Ponudbe poslati pod »dogovor« 5268

Iščem SOSTANOVALKO. Naslov v oglasnem oddelku 5269

Iščem SOBO v Kranju ali Stražišču. Dopoldne pomagam v gospodinjstvu ali pri varovanju otrok. Naslov v oglasnem oddelku 5270

Izgubljeno

Od tovarne Sava do Reševce ulice sem izgubila ZLATO SPONKO. Poštenega najdite-lja prosim, če jo vrne proti lepi nagradi. Zimšek, Kranj, Delavska 19 5271

Zaposlitve

Sprejemem VAJENKO. Božo Šimunac, frizer, Kranj 5242

Prireditve

SZDL Sv. Duh priredi v soboto, 15. 11. 1969, ob 19. uri MARTINOVANJE v dvorani kulturnega doma Sv. Duh. Igrajo Selški fantje. Vljudno vabljeni! 5273

Obvestila

ZDRUŽENJE SOFERJEV in AVTOMEHANIČNIKOV Slovenije, podružnica Kranj, skli-

čuje sestanek vseh voznikov motornih vozil »C« kategorije, ki še nimajo spričevala o končanem šolanju v poklicu voznika motornih vozil (kvalifikacije), zaradi prireditve tečaja. Sestanek bo v nedeljo, dne 16. 11. 1969, ob 9. uri dopoldne v delavskem domu v Kranju, vhod št. 6 5272

GAMSOV RAJ — Počitniški dom podjetja Rade Komčar Bašelj pri Preddvoru, TELEFON 74-140 obvešča cenjene goste, da je ODPRT VSO ZIMO

Restavracija — prenočišča — penzion. Prostoni ogrevani. Cesta pluzena. Vabljeni! 5274

REJCI PRAŠIČEV!

Kateks Tabus

ODKUPUJE SVINJSKE KOŽE OD

1. novembra 1969 po zvišani ceni Ndin 3,50 za kg

Oderite vsakega prašiča in oddajte kože najbližji zbiralnici.

Razpisna komisija pri
SLUŽBI DRUŽBENEGA
KNJIGOVODSTVA
podružnica 515 Kranj

razpisuje tri delovna mesta

FINANČNIH INSEKTORJEV

dve delovni mesti ANALITIKOV

Za vsa navedena delovna mesta je zahtevana visoka šolska izobrazba ekonomske smeri (ekonomska fakulteta) ter najmanj 3 leta splošne prakse in 2 1/2 leti posebne finančno ekonomske prakse. Prednost za delovna mesta finančnih inšpektorjev imajo moški.

Osební dohodek je določen po pravilniku o osebnih dohodkih v službi družbenega knjigovodstva podružnice 515 Kranj.

Stanovanja niso zagotovljena.

Lastnoročno napisane ponudbe, kolkovane z 0,50 din pošljite na naslov: Služba družbenega knjigovodstva, podružnica 515 Kranj, Trg revolucije 2, najkasneje do 27. XI. 1969 oziroma do zasedbe delovnih mest.

Delovno razmerje na podlagi tega razpisa se sklene za nedoločen čas.

ISCIMO
KV črkoslikarja
KV mizarja

nastop takoj, odličen zaslužek, samsko stanovanje. Reklamni atelje Merjasec Franc, aranžer mojster Ljubljana - Sentvid - Guncleje Štrukljeva 17 tel. 51641

KOVINOTEHNA, veletrgovina s tehničnim blagom izvoz-uvoz,
CELJE, Mariborska 17

objavlja

prosti delovni mesti v delovni enoti JESENICE:

1 čuvaja

s polnim delovnim časom

1 čuvaja

s 4-urnim dnevnim delom.

Pogoj za zasedbo delovnega mesta je končana osemletka in splošna zdravstvena sposobnost. Kandidati za zaposlitev naj se javijo s pismeno vlogo v tajništvo enote na JESENICAH, Titova 1/I, najkasneje do 25. 11. 1969. Osební dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Podjetje s stanovanji ne razpolaga.

»Kaj takega pa še ne,«

so dejali cariniki na Korenskem, ko jim je potnik z avtomobilom kar prek travnika pobegnil čez mejo

Osební opis: moški, majhne postave, mlad, neporočen, doma z Gorenjske, piše se...

To pa sami uganite. Sicer ime res ni važno, dogodek pa je sila zanimiv. Recimo, da je temu Gorenjcu ime Janez. In ta Janez je nekaj let delal v tujini, si prihranil nekaj denarja in se vrnil domov. V Ljubljani je kupil star avto volkswagen kabriolet, letnik 1952. Seveda zelo zelo poceni. S tem avtomobilom je Janez odpotoval v Nemčijo, kjer je avtomobil prodal na odpad kot staro železo. O tem načrtu je Janez dolgo razmišljal. Po tem načrtu naj bi se vrnil domov z novim avtomobilom. V tujini je kupil avto, enake barve, iste znamke, toda novejšega letnika in nanj je pritrtil registrske tablice, ki jih je snel s starega avtomobila.

Potem pa se je veselo odpeljal proti domu.

»Prosim, prometno dovoljenje,« reče carinik in se zazre v podatke o avtomobilu. Takoj je opazil, da je pred njim avto novejšega letnika, ne pa letnik 1952, čeprav so bile tudi številke motorja in šasije ponarejene. Torej je tudi avto »ponarejen«, si je mislil carinik in ukazal, naj potnik sname registrsko tablico in naj jo prinese v pisarno carinske izpostave. Janez je prebledel. Skrbno in dolgo je pripravljaj načrt, ki je zdaj splaval po vodi.

Toda Janez je skočil v avto, pritisnil na plin in zdivil okrog izpostave kar prek travnikov na avstrijsko stran. Tudi na avstrijski strani se ni ustavil, saj je avstrijsko carinarnico obšel zadaj. Avtomobil je po travnatem terenu poskakoval kot žoga, a Janez se je le umak-

nil našim in avstrijskim carinikom. Onkraj meje je poleg ceste avtomobil skril v grmovje.

Srh ga je spreletel, ko se je spomnil, da je v rokah našega carinika ostal njegov potni list in vozniško dovoljenje. Brez teh dokumentov pa ne more nikamor. Ker je bil brez potnega lista se je ilegalno vrnil čez mejo in se skesano prijavil cariniku. V spremstvu naših in avstrijskih obmejnih organov je šel pokazat, kam je skril avto.

»Ponarejen« avto so našli zapleniti. Janez se je peš vrnil domov. Težko je hodil, ker ga je v žepu nekaj težilo. V žepu je bilo namreč odločba, da mora poleg odzema avtomobila plačati še milijon S din kazni.

Za ilegalni prehod prek meje pa se bo zmenil s sodnikom za prekrške.

Zasluge v tujini je zapravil s tako nepremišljenim dejanjem. Janez nikomur ne priporoča, da ga posnema.

J. Vidic

Nesreče zadnjih dni

V nedeljo, 9. novembra, nekaj pred šesto uro zvečer je na Koroški cesti v Kranju voznik osebnega avtomobila Stjepan Vraneša iz Zagreba zadel Marijo Eržen, staro 66 let, iz Kranja. Nesreča se je pripetila, ko je Erženova nenadoma hotela čez cesto zunaj prehoda za pešce. Huje ranjeno so odpeljali v bolnišnico.

Nekaj po šesti uri v nedeljo zvečer se je na cesti med Ratečami in Godešicem pripetila hujša prometna nesreča. Vinko Jenko iz Gorenje vasi pri Retečah je hodil po desni strani ceste proti Škofji Loki. Za njim je pripeljal osebni avtomobil, voznik Dušan Demšar iz Stare vasi pri Zireh. Tedaj je pešec padel po cesti pred avtomobil, tako da ga je le-ta zadel. Po izjavah očitno je bil pešec očitno močno vinjen. Zaradi hudih poškodb na glavi je kasneje Vinko Jenko v ljubljanski bolnišnici umrl.

Podobna nesreča se je pripetila v nedeljo tudi na cesti prvega reda v Podvinu. Po levi strani ceste od Podvina proti Črni vcu je cikcak hodil Bajro Čejvanovič. Iz nasprotne smeri je pripeljal voznik osebnega avtomobila Peter Justin z Jesenic in pešca zadel. S hujšimi poškodbami so ga prepeljali v bolnišnico.

V ponedeljek, 10. novembra, ob pol sedmi uri zjutraj je med vožnjo na cesti med Vrbo in Zirovnico zapeljala s ceste voznica osebnega avtomobila Veronika Dacar z Lesc. Vozilo se je pri tem večkrat prevrnilo. Voznica je bila v nesreči ranjena, na avtomobilu pa je za 10.000 din škode.

V nedeljo nekaj pred drugo uro popoldne se je v Soteski pri Koroški Beli pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Damjanu Strnadu iz Ljubljane. Strnad je hotel prehiteti tovornjak, ko pa je opazil avtomobil, ki je vozil iz nasprotne smeri, je začel močno zavirati. Zaradi tega je avtomobil zasukalo za 180 stopinj, zatem pa je še trčil v betonsko ograjo. Voznik ni bil ranjen, škode pa je za 9000 din. L. M.

Nesreča z bencinom

Močna eksplozija je v nedeljo okoli druge ure popoldne poškodovala stanovanje Rudolfa Trelca v Krožni ulici v Kranju. Nesreča se je pripetila, ker so se vneli bencinski hlapi. Sajto Ožegovič iz Boveca je bil pred tem opral v kopalnici hlače v treh litrih bencina. Hlače je nato obesil na odprto okno kopalnice. Čez kako uro je Trelcova stopila v kopalnico ter tam nekaj odložila. Ko pa je šla

ven in zaprla vrata, je eksploziralo. Bencinski hlapi so po vsej verjetnosti prišli do zakurjene trajno žareče peč, ki je stala v prostoru pred kopalnico. Eksplozija je napravila precejšnjo škodo. Razbita so vsa stekla v prtiličju hiše, poškodovano je pohištvo in gospodinjinski stroji, s sten pa je ponekod padal omet. Po prvih cenitvah je za okoli 6000 din škoda.

Spet vlom v kiosk

V noči od 10. na 11. november je neznanec razbil steklo na kiosku na Kolo-dvorski ulici v Kranju. Odnesel je 10 zavitek cigaret Rio. Vlom je opazil čuvaj skladišča Merkur, ki je poklical miličnike.

Komisija za delovna razmerja pri Gorenjski kreditni banki Kranj

razglaš

naslednja prosta delovna mesta

v osrednji enoti Kranj

1. REFERENT HRANILNE SLUŽBE
Pogoj: srednja strokovna izobrazba
2. REFERENT ANALITIČNE EVIDENCE
v sektorju dolgoročnega kreditiranja
Pogoj: srednja ekonomska šola
3. POMOŽNI REFERENT
v sektorju deviznih poslov
Pogoj: srednja ekonomska ali upravno administrativna šola in znanje strojepisja
4. STROJNI KNJIGOVODJA
Pogoj: dveletna administrativna šola in znanje strojnega knjiženja na knjigovodskih strojih

Nastop službe takoj. Za vsa mesta je trimesečna preizkusna doba.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in kratkim življenjepisom poslati najkasneje do 27. novembra 1969 na naslov:

Gorenjska kreditna banka Kranj, Komisija za delovna razmerja.

SVET OSNOVNE SOLE
STANE ŽAGAR KRANJ

razpisuje delovno mesto učitelja

v oddelku podaljšanega bivanja za določen čas.

Pogoj: U ali PU

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na gornji naslov.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Obiščite našo novo restavracijo na Korenskem sedlu

Transturist Transturist Transturist Transturist

RAZPISUJE:

6-dnevni izlet
v Rim, odhod 26. 11.
1969

3-dnevni izlet
na Dunaj, odhod 29. 11.
1969

1-dnevni izlet

v Gorico na Andrejev
sejem v začetku de-
cembra.

PRIJAVE:

v turističnih poslovalni-
cah:
Škofje Loke
Ljubljana, Šubičeva 1
Radovljica
Bled, Bohinj.

Obisk pri naših telesnovzgojnih organizacijah

Jeseniški smučarji pred sezono

Da bi kaj več zvedeli o pripravah alpskih tekmovalcev smučarskega društva Jesenice, smo stopili k najboljšemu viru za take informacije, k trenerju Janezu Šmitku.

Sezona so jeseniški smučarji zaključili z zadnjim dnem maja, vendar so tudi takrat dalje neprekinjeno trenirali, in sicer mladinci, le člani so treninge prekinili za en mesec.

Od 1. junija dalje so imeli skupno 91 treningov, od tega 29 na plazu pod Prisojnikom.

Treningov so se udeleževali — člani: Jakopič, Gašperšič, Stravs (A drž. repr.), Pesjak, Ponikvar, Andrej, in Mirko Klinar (B repr.) in še žmitek, Leskošek, Marolt in Ramuš; mladinci: Bernik, Vovk, Saksida I, Jekler (A repr.), Saksida J., Spec, Zupan, Babič (B reprezentanca). Trenirali pa so tudi pionirji, o katerih bo po besedah Šmitka letos prav gotovo precej slišati: Ogrin, Soberl, Peskar, Oblak, Stravs, Saksida.

Članom pa so se pri klubu odpovedali, ker menijo, da nimajo nobene možnosti za dobre uvrstitve. Zato bodo raje več denarja vlagali v mlajše in perspektivne tekmovalke. To so mladinke Gazvoda, Pečar, Grilc, Veskovič, Oitzel, Krušič, Žerjav in pionirka Kerec.

Pomanjkljivost treningov je bila v tem, da ni bilo stalne vadbe na snegu v mesecu septembru in oktobru. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev se niso mogli udeležiti treninga v Kaprunu, kar pa bi bilo nujno, da bi se člani B reprezentance lahko enakomerno kosali s člani A reprezentance, ki so imeli možnost trenirati v tujini. O sami sestavi A reprezentance pa je bilo precej govora, ker nista vanjo uvrščena Pesjak in Ponikvar, ki sta bila lani oba boljša od Bedrača, ki je postal član A reprezentance.

Te dni bo odšlo na trening v Eiligenblut 16 jeseniških smučarjev. O tem, kaj misli o letošnji uvrstitvi svojih varovancev, pa njihov trener Janez Šmitek ni hotel dati nobene izjave.

Z. Felc

NOGOMET — V predzadnjem kolu zahodne conske nogometne lige so gorenjski predstavniki dosegli naslednje rezultate: Triglav : Koper 1:1 (1:1), Usnjar : LTH 2:1 (1:0), Tabor : Lesce 1:1 (0:0).

V zadnjem kolu bodo gorenjske ekipe igrale takole: LTH : Triglav, Lesce : Sava.

ODBOJKA — V drugi zvezni ligi so Jesenice doma premagale Branik s 3:2.

KEGLJANJE — Na kegljišču Triglava se je v nedeljo začelo prvenstvo SRS v borbenih igrah. Od 28 ekip je končalo prvenstvo 11 deseteric. Po prvem delu je v vodstvu s 123 keglji prednosti mariborski Konstruktor. Od gorenjskih ekip sta nastopili še Elektro Kranj, ki je trenutno s 1600 keglji na 4. mestu in Ljubelj-Tržič, ki je podrl 1543 kegljev ter se trenutno nahaja na 6. mestu.

Prihodnjo soboto in nedeljo se bo prvenstvo nadaljevalo z nastopom najboljših ekip.

JUDO — V republiški ligi je Triglav dosegel naslednje rezultate: Maribor : Triglav 4:1, Siška : Triglav 4:1. Po četrtem kolu Triglav zavzema na lestvici 4. mesto.

Tudi ekipa Alpine iz Žirov je v obeh nedeljskih srečanjih izgubila. Rezultata: Velenje : Alpina 2:1, Branik : Alpina 3:0. Ekipa Alpine trenutno zavzema na lestvici zadnje mesto.

J. Javornik

Jutri občni zbor smučarjev Triglava

V mali skupščinski dvorani skupščine občine Kranj bo jutri, v četrtek, ob 18.30. redni letni občni zbor smučarskega kluba Triglav. Na zborovanju bodo pregledali delo kluba oziroma njegovih treh sekcij v minulem letu, hkrati pa sprejeli program dela za sezono, ki je pred vrati. Ker bodo obravnavali na zboru

vrsto problemov, ki tarejo kranjski smučarski šport, bo letošnji občni zbor zelo pomemben za nadaljnji razvoj in kvaliteten napredek smučarskega športa v Kranju. Upravni odbor SK Triglav zato na zborovanje vabi vse prijatelje smučanja ne glede na to, ali so člani kluba ali ne.

J. J.

Zimski bazen v Kranju vabi

V Kranju imamo že več let odprt enega izmed štirih najmodernejših zimskih bazenov v Jugoslaviji. Čeprav obisk tega objekta iz leta v leto raste, upravljavci niso zadovoljni z obiskom. Šole, podjetja in ostali so pokazali doslej še mnogo premalo zanimanja za zimski bazen, ki je nedvomno zelo pomemben za telesno krepitev otrok ozi-

roma naše mladine.

Pred dvema letoma so v Kranju izvedli anketo, da bi ugotovili, koliko učencev in učenek osnovnih šol iz Kranja, Skofje Loke, Kamnika, Tržiča in Senčurja zna plavati. Ugotovili so, da ta številka znaša 34% šoloobveznih otrok. Mnenja smo, da se ta številka v zadnjih dveh letih bistveno ni menjala. Zanimiv je tudi podatek, ki smo ga dobili na osnovni šoli Lucijana Seljaka v Stražišču, ki ima vključeno v program telesne kulture tudi skozi vse leto plavanje. Na tej šoli so ugotovili, da je v četrtem razredu 95% neplavalcev, v

petih razredih 70%, v šestih razredih 22%, v sedmih razredih 11% in v osmih razredih 3% neplavalcev.

Zal moramo ugotoviti, da več šol iz Kranja zelo malo ali pa sploh nič ne uporablja bazena! V Kranju imamo vrsto šol, ki nimajo ustreznih telovadnic za vadbo v zimskih mesecih in bi lahko v mnogo večji meri uporabljala zimski bazen. To mislimo predvsem na tehnično tekstilno šolo, ekonomsko srednjo šolo, administrativno šolo, šolski center Iskra, šolski center za blagovni promet, mlekarstvo šolo itd.

P. Didič

Novo mesto : Borec 3 : 5

V petem kolu slovenske šahovske lige so Kranjčani za beležili pomembno zmago, ko so premagali ekipo Novega mesta s 5:3. Posamezni rezultati: Penko : Mali 0:1, Škerlj : Murovec remi, Sitar : Matjašič 1:0, Sporar : Djordjevič 0:1, V. Istenič : Krek 1:0, Milič : Štagar 0:1, Kapš : Naglič 0:1, A. Istenič : Pirc remi.

F. Štagar

Slovan B prvi

Tudi v ženski ljubljanski conski rokometni ligi, kjer nastopajo v glavnem samo gorenjske ekipe, so zaključili s tekmi v jesenskem delu prvenstva. Druga ekipa Slovana je zanesljivo osvojila prvo mesto, na drugo mesto pa se je uvrstil Kranj, ki ima tako spet lepo priložnost, da se v novi sezoni uvrsti med republiške lige.

Rezultati zadnjih dveh kol: Kamnik : Sešir 8:11, Kranjska gora : Sava 13:13, Borec : Kamnik 27:14, Sešir : Kranjska gora 5:7.

Tudi v ženski ligi je lestvica še nepopolna in jo bomo zato objavili v eni izmed prihodnjih števil. J. Kuhar

SODELUJTE V DOBRODELNI AKCIJI ZA REHABILITACIJO IN ZAPOSLOVANJE SLEPIH

TEKOČI RAČUN: CENTER SLEPIH 5151-740-204

slovenija avto

POSLOVALNICA KRANJ, CESTA JLA 10

ZA HLADILNIK vašega avta sredstva proti zmrzovanju: Glyssantin (Pazite, nagradni kuponi!) ROLIN trenutno dovolj na zalogi.

ZIMSKI AVTOPLAŠČI tudi že v prodaji.

Izbiramo najboljšega gorenjskega športnika in ekipo

Danes drugi objavljamo glasovalni listek za izbor najboljšega gorenjskega športnika oziroma za najboljšo gorenjsko ekipo. Kot smo že objavili v sobotni številki, so naši športni sodelavci izbrali v deseterico naslednje športnike in športnice: Peter Stefančič, Jože Turk, Albin Felc, Marjan Mesec, Franci Fister, Alojz Keršajin, Blaž Jakopič, Jože Rebolj, Ludvik Zajc, Breda Pečjak.

V izboru najboljših petih ekip pa so dobile naslednje ekipe največ točk: HK Jesenice, PK Triglav (vaterpolo), SD Jesenice (vse tri smučarske discipline), HK Triglav (moška kegljaška ekipa), SK Triglav (vse tri smučarske discipline).

Imenovani vrstni red naj bo predvsem za pomoč hralcem, ki bodo sestavljali lestvice najboljših športnikov in ekip Gorenjske. Med posamezniki bo prvi na glasovalnem listku prejel 10 točk, drugi 9, tretji 8 itd. Prva ekipa na listku pa 5 točk, druga 4 itd. Športnik, ki bo dobil največ točk, bo osvojil letos pokal našega uredništva (enako tudi ekipa).

GLASOVALNI LISTEK

NAJBOLJSI GORENJSKI ŠPORTNIK

Priimek in ime panoga

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

NAJBOLJŠA GORENJSKA EKIPA

Klub panoga

1.
2.
3.
4.
5.

Listek izpolnil

Zadnji čas za obvezno opremo vozil

(Nadalj. s 1. strani)

varnost v cestnem prometu Gorenjske. Letak, ki ga bodo razdeljevali voznikom po parkirnih prostorih ali na cestah, opozarja voznike na spremenjene pogoje vožnje v jesenskih in zimskih mesecih. V tem času je na naših cestah posebno veliko nesreč.

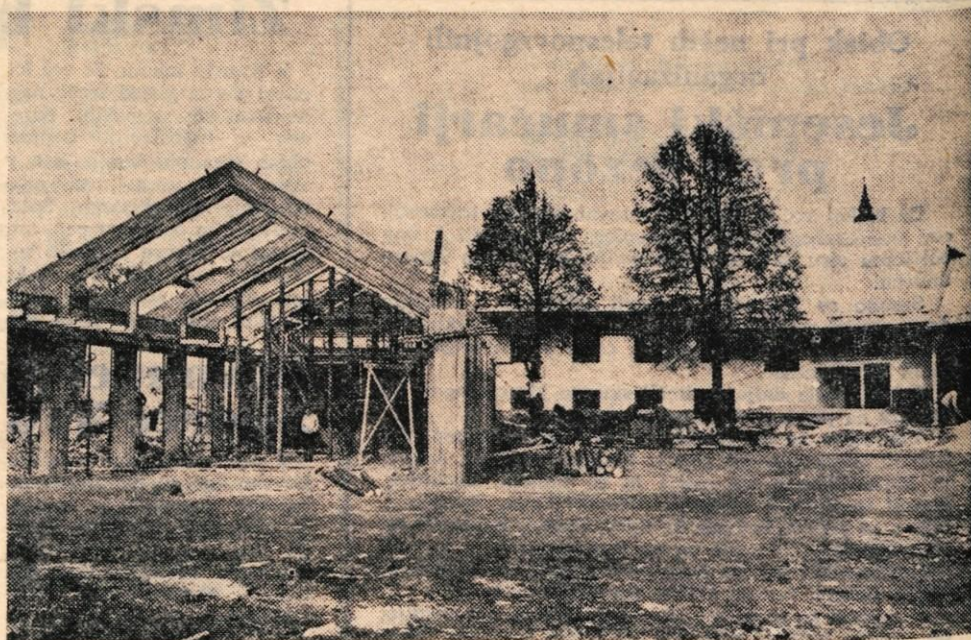
Med najbolj »črne odseke« se je v zadnjem času vključil del ceste pred drugim predorom na cesti proti Ljubelju. Sam predor ni osvetljen, razen tega pa je cestni zavoj tudi neprimerno izpeljan in zato nevaren. Cesta v predoru je pogosto vlažna in tudi poledenela. Sam predor tudi ni po mnenju komandirja kranjske prometne postaje ustrezno označen. Na tem delu ceste se je lani in letos pripetilo 9 prometnih nesreč, vse s hudimi telesnimi poškodbami in veliko materialno škodo. V teh nesrečah so umrli trije ljudje.

Nevarni odseki na Gorenjskem so tudi vse avtobusne postaje ob glavni cesti. Da bi preprečili naraščajoče število nesreč prav pred avtobusnimi postajami, bi morale biti le-te vidno označene, opozarjati bi morale morda tudi na previdnejšo vožnjo, manjšo hitrost. Vse pa bi morale imeti označen prehod za pešce. Pogoste nesreče so tudi na cesti od Jesenic proti Kranjski gori ter od jesenjske bolnice do Javornika.

Vozniki motornih vozil pa čaka pred novim letom še ena naloga (in izdatek), da bo njihovo vozilo varno opremljeno za vožnjo. Z novim letom nareč stopi v veljavo pravilnik o napravah in opremljenosti za vozila. Ta določa, da mora imeti vozilo napravo za zavarovanje vozila pred tatvino ali drugače povedano — imeti mora ključavnico na volanu ali na menjalniku. Trgovine pa nimajo ključavnic za vse vrste avtomobilov, najpogostejše imajo ključavnice za fiat 750 (stane 157 novih dinarjev). Lastniki avtomobilov drugih znamk si pomagajo drugače: nakup v Italiji ali Avstriji ali pa veržica na menjalniku.

Z ostalimi predmeti, ki jih zahteva pravilnik — to so vzvratna ogledala, ki jih morajo imeti avtomobili s petimi ali več sedeži ter zavesice iz primernega elastičnega materiala za pnevmatike — pa so trgovine dobro založene. Torej — dve vzvratni ogledali in blatniki nad zadnjimi kolesi. Voznika, ki od 31. 12. 1969 naprej ne bo vozil s tako opremljenim vozilom, čaka kazen 50 din. Razen tega pa pomanjkljivo opremljeno vozilo ne bo moč registrirati. V skladu s pravilnikom o napravah in opremljenosti vozil bodo morala imeti omenjeno opremo tudi vsa nova vozila, ki bodo prišla v promet po novem letu.

L. M.

Podjetje Veleželeznina Merkur iz Kranja gradi v Lescah novo skladišče in trgovino. Za to gradnjo, ki bo veljala okrog milijon dvesto tisoč novih dinarjev, so se odločili, ker na tem področju Gorenjske primanjkuje izdelkov, ki jih prodaja to kranjsko podjetje. Tako bodo v novi trgovini imeli na zalogi gradbeni in instalacijski material. Podjetje je v Lescah kupilo stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje in si tako pridobilo lokacijsko dovoljenje za gradnjo oziroma preureditev. Novo skladišče in trgovino bodo odprli maja. — To je prva Merkurjeva trgovina v radovljiški občini oziroma na zgornjem koncu Gorenjske. — A. Z.

Izmenjava izkušenj naj bi koristila občinama

Delegacija občinske skupščine Jesenice, ki je bila v petek na obisku v Beljaku na Koroškem, je s predstavniki tamkajšnje občine še zlasti pa z županom g. Jozefom Reschem navezala tesnejše stike in izmenjala nekatere izkušnje in stališča s področja reševanja predvsem komunalnih problemov. Gostitelji so pripravili delegaciji z Jesenic prisrčen sprejem in jo za uvod seznanili z osnovnimi podatki razvoja mesta in njegovega prebivalstva.

Po razgovoru na občini, si je delegacija ogledala novo veliko in sodobno klavnico, beljaško pivovarno, novo alpsko cesto na Dobrač in ter-

mažno zdravilišče Beljaške toplice.

Občina Beljak meri dobrih 40 km² in ima okrog 30.000 prebivalcev. V zadnjih sto letih se je število prebivalcev povečalo od šest tisoč na sedanjih 36.000. V zadnji vojni je bilo mesto precej porušeno. Zgradili so nad 8000 novih stanovanj od tega 2500 v zasebni lasti. Zelo dobro imajo razširjeno in razvito šolstvo, skoraj rešeno otroško varstvo, saj imajo 7 lepih otroških vrtcev in dva zasebna. Trenutno gradijo nov otroški vrtec; ki bo eden najlepših v Avstriji. Sodobno urejene komunalne naprave kot so: plinarne, vodovod, mlekarne, klavnica

itd. bodo v glavnem zadostne za prihodnjih 20 do 30 let. Razvili so tudi industrijo, pri čemer pa imajo največ težav zaradi pomanjkanja gradbenega prostora zanje. Seveda pa predstavlja turizem glavni vir dohodkov mestu in okolici. Samo v mestu so imeli v preteklem letu nad 350.000 prenočitev. Tej panogi posvečajo vso skrb. Trenutno preurejajo Beljaške toplice, za kar bodo porabili nad 10 milijonov šilingov, v kratkem bo začelo obratovati novo umetno drsališče, spomladi bodo začeli graditi veliko in sodobno kongresno dvorano, gradijo novo električno, da ne omenjamo gradnjo cest in drugih objektov.

Proračun, ki ga pripravljajo za prihodnje leto, bo znašal okrog 220 milijonov šilingov ali dobrih 110 milijonov N din. Od tega je rednega proračuna 140 milijonov šilingov, ostalih 80 milijonov pa je kreditov za gradnjo kongresne dvorane, nove električne in ceste.

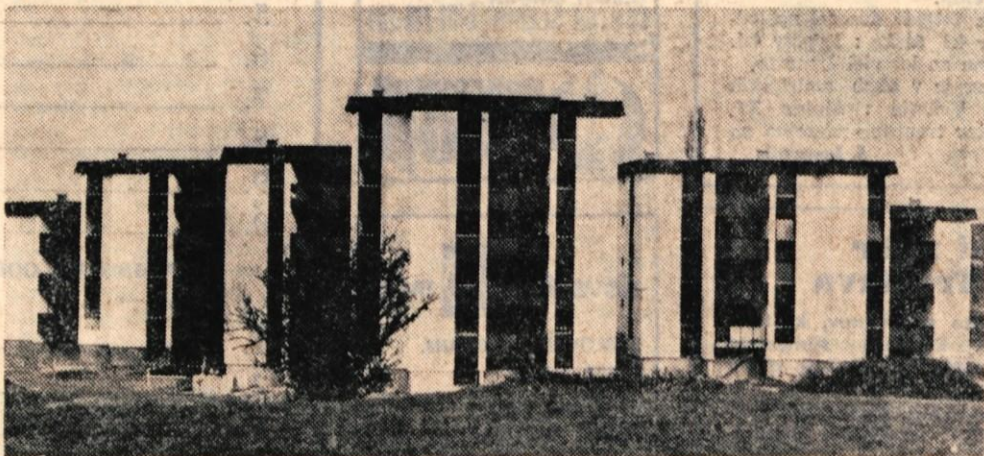
3. decembra bo ustanovljena kulturna skupnost

KRANJ, 11. novembra — Z današnjim posvetom, na katerem so predstavniki kranjskih družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine govorili o vlogi na novo ustanovljene kulturne skupnosti in predlogu njenega statuta, je bila končana javna razprava o pomenu kulturne skupnosti in predlogu njenega statuta, ki ga bo sprejela skupščina kulturne skupnosti 3. decembra letos, konec meseca pa potrdila tudi občinska skupščina. Kulturna skupnost v kranjski občini bo kot prva v Sloveniji začela delati v začetku prihodnjega leta — še pred sprejetjem republiškega zakona o kulturnih skupnostih.

Značilno za pravkar končano javno razpravo je, da so občani z odobravanjem sprejeli ustanovitev skupnosti, ki bo vnesla tudi v kulturo samoupravne odnose in jo strokovno in vsebinsko obogatila. Prav tako so ugotovili, da se osnutek kranjskega statuta ne razlikuje od predloga republiškega zakona. Kulturno skupnost bo financirala skupščina občine iz svojega proračuna, kamor se

stekajo prispevki, davki in takse. Seveda pa niso izzeti tudi drugi možni viri, ne zadnje denar, zbran s kulturno dejavnostjo kulturnih ustanov.

-jk

Splošno gradbeno podjetje Gorenje in Stanovanjsko podjetje v Radovljici gradita tri stanovanjske objekte, v katerih bo 36 stanovanj. Trenutno so prosta le še tri stanovanja, vsa druga pa so že prodana. Poprečna vrednost enega stanovanja znaša 180 tisoč dinarjev. Vsa stanovanja pa bodo vseljiva decembra. Razen teh stanovanj pa bo decembra vseljiv še en stanovanjski blok z osmimi stanovanji za upokojujence v Lescah. Tako bo letos v družbeni gradnji v radovljiški občini zgrajenih 44 stanovanj. Za prihodnje leto pa nameravajo zraven sedanjih blokov v Radovljici zgraditi še šest stanovanjskih objektov, kjer bo 66 stanovanj. V Bohinjski Bistrici pa je predviden blok z 11 stanovanji. — A. Z.

